

KOMÁROM VÁROS 2020. ÉVI GYERMEKVÉDELMI HELYZETÉNEK ÉRTÉKELÉSE

Komárom demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

Komárom Város lakosainak száma a népesség-nyilvántartás adatai alapján 2020. december 31-én 19.088 fő volt, amely az előző év végi adathoz (19.094 fő) viszonyítva csekély mértékű csökkenést mutat. A lakosságon belül a 0-18 éves korcsoport létszáma 2020. december 31-én 3.114 fő volt.

A Komáromi Tám Pont Család- és Gyermekjóléti Intézmény 2020. évi munkája

A Komáromi Tám Pont Család- és Gyermekjóléti Intézmény 2016. január 1-től egy szervezeti és szakmai egységben – családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás integráltan – működik. Települési szinten a család- és gyermekjóléti szolgálat, járási szinten a család- és gyermekjóléti központ keretében.

A **család- és gyermekjóléti szolgáltatás** a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény által meghatározott *gyermekjóléti szolgáltatási*, valamint a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény által meghatározott *családsegítési* tevékenységet foglalja magában.

2016. január 1-től jogszabályi kötelezettség a család- és gyermekjóléti szolgálaton kívül a járás egészére kiterjedő ellátási területű, ún. **család- és gyermekjóléti központ** működtetése is.

Intézményi szinten intézményvezető látja el a vezetői feladatokat. A család- és gyermekjóléti intézményen belül a feladat-megosztás a központ és a szolgálat feladatait ellátó önálló szakmai egységek között áll fenn.

Mindkét szakmai egység külön szakmai vezetővel rendelkezik.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat ellátási területe, szakmai létszáma

Szolgálathoz tartozó települések (megállapodás alapján): Komárom, Mocsá, Kisigmánd

A szolgálat szakmai dolgozói létszáma:

2020. dec. 31-én:

1 fő szakmai vezető, aki egyben az intézményvezető helyettes

4 fő családsegítő (1 fő családsegítő év közben távozott, az ő státusza jelenleg nincs betöltve)

1 fő szociális asszisztens

A Család- és Gyermekjóléti Központ ellátási területe, szakmai létszáma

Járásba tartozó települések felsorolása: Komárom, Mocsá, Kisigmánd, Almásfüzitő, Csém, Ács, Nagyigmánd, Bábolna, Bana

Létszámok alakulása a központban:

1 fő szakmai vezető

5 fő esetmenedzser

1 fő szociális diagnózis felvételi esetmenedzser

6 fő óvodai és iskolai szociális segítő

1 fő szociális asszisztens

1 fő tanácsadó (pszichológiai tanácsadó) álláshely betöltetlen maradt.

Az esetmenedzserek leterheltsége változó, az egy főre jutó esetszám az elmúlt évben 20-25 család /esetmenedzser volt.

Az Intézmény a jogszabályi előírásoknak megfelelően egyetemi vagy főiskolai végzettségű, egy, vagy többdiplomás dolgozókkal, illetve két OKJ felsőfokú végzettségű szociális asszisztenssel látja el feladatait. Státuszainak száma 2020-ban 23 fő volt. Ebből 1 pszichológus státusz egész év során betöltetlen maradt, amivel a betöltésre irányuló kísérletek megfelelő iskolai végzettségű és a munkaköri feladatok ellátására alkalmas jelentkező hiányában sikertelenek voltak.

A Család- és Gyermekjóléti Intézmény az összes, szociális szakkal rendelkező magyarországi felsőoktatási és felsőfokú szakképző intézmény által elfogadott, a hallgatók számára gyakorlati lehetőséget biztosító szervezet, 2020-ban az intézményt 1 hallgató választotta gyakorlata helyszínéül.

A Komáromi Tám-Pont Család- és Gyermekjóléti Intézmény**Család- és Gyermekjóléti Szolgálat****intézményegységének tevékenysége**

Családsegítés a gyermekjóléti szolgáltatással egy szolgáltató - a család- és gyermekjóléti szolgálat - keretében működtethető. A család- és gyermekjóléti szolgálat ellátja a családsegítés Szt.64§ (4) bekezdés szerinti feladatait, valamint a Gyvt. 39.(2)-(4) bekezdése és 40/A. §-a szerinti gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat.

A szolgáltatás célja, feladata, tevékenysége a családsegítés keretében

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A családsegítés keretében biztosítunk:

- közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést
- a kríziskezelést, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat
- szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,

- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzübeli, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- családgondozást, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adóssághalakkal és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- a menedékjogi törvényben meghatározott integrációs szerződésbe foglalt társadalmi beilleszkedés elősegítését,
- családokon belüli kapcsolaterősítést szolgáló közösségépítő, konfliktuskezelő mediációs programokat és szolgáltatásokat
- Egyéb szolgáltatások ellátásán belül:
 - lakossági tárgyi felajánlások összegyűjtése, gyűjtési akciók szervezése,
 - humán jellegű civil kezdeményezések elősegítése, felkarolása,
 - közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos programok szervezése
 - információnyújtás (albérlet, munkalehetőség, lakáscsere stb.)

Képzés: terepintézményi feladatok ellátása (szakképző intézmények, főiskolák, egyetemek hallgatóinak)

Tevékenységek:

A családsegítők minimum havi 3 alkalommal, illetve szükség szerint (pl. krízishelyzet) személyesen találkoznak kliens családjaikkal, családlátogatás és ügyfélfogadás keretében. Rendszeresen tartják a kapcsolatot a jelzőrendszer tagjaival, szükség esetén esetmegbeszélést, esetkonzultációt kezdeményeznek, esetkonferenciát szerveznek, civil szervezetekkel szorosan együttműködnek. A területileg illetékes önkormányzatoknál kifüggesztve megtalálható az Intézmény elérhetősége, az ügyeleti idő, készenléti telefonszám, illetve a Család- és Gyermekjóléti Központ elérhetőségei.

További feladatai:

- A legkorábbi segítségnyújtás érdekében a családok körében fellépő szociális feszültségek okainak feltárása, felszámolásukra javaslat készítése.
- Az okok megelőzése, egyéni és csoportos preventív módszerek tervezése.
- Javaslattevés a terület sajátos szociális problémáinak megoldására. A szociális ellátási igényének a feltérképezése, az ehhez kapcsolódó segítségnyújtás megszervezése, közvetítés más intézmények felé folyamatosan történik.
- A szolgáltatáshoz kapcsolódó közérdekű és meghatározott célú felajánlások összehangolása.
- A természetbeni és anyagi támogatások közvetítése Civil szervezetek, Vöröskereszt, Máltai Szeretetszolgálat, valamint magánszemélyek által felajánlott adományok összegyűjtése, rászorulóknak felkutatása, adományoztatás közvetítése.

- Szociális válságkezelés (krízisintervenció).
- Jogi és ügyintézési tanácsadás, szükség esetén továbbirányítás.
- Az egyének és a családtagok kapcsolatkézségének javítása.
- Álláskeresési tanácsadás.

A szolgáltatás feladata, tevékenysége a gyermekjóléti szolgáltatás keretében

A család- és gyermekjóléti szolgálat tájékoztatási feladatai körében szociális és egyéb információs adatokat gyűjt, és tájékoztatja

- a) a szülőt, illetve – ha azt a gyermek védelme szükségessé teszi önállóan, a törvényes képviselő tudomása nélkül is, fejlettségétől függően – az ítélőképessége birtokában lévő gyermeket mindazon jogokról, támogatásokról és ellátásokról, amelyek összefüggésben állnak a gyermek testi, lelki egészségének biztosításával, családban történő nevelkedésének, vagy a gyermek számára szükséges védelem biztosításának elősegítésével,
- b) a válsághelyzetben lévő várandós anyát az őt, illetve a magzatot megillető jogokról, támogatásokról és ellátásokról,
- c) a születendő gyermeke felnevelését nem vállaló, válsághelyzetben lévő várandós anyát a nyílt és a titkos örökbefogadás lehetőségéről, joghatásairól, valamint a nyílt örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezetek, illetve a nyílt örökbefogadást elősegítő és a titkos örökbefogadást előkészítő területi gyermekvédelmi szakszolgálatok tevékenységéről és elérhetőségéről, és
- d) az örökbefogadó szülőt az örökbefogadás utánkövetése körében igénybe vehető szolgáltatásról, és segíti az utánkövetést végző szervezet felkeresését.

A család- és gyermekjóléti szolgálat a szociális segítőmunka keretében:

- a) segíti az igénybe vevőket a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozásában, a családban élő gyermek gondozásában, ellátásának megszervezésében,
- b) az igénybe vevő szükségleteinek kielégítése, problémájának megoldása, céljai elérése érdekében számba veszi és mozgósítja az igénybe vevő saját és környezetében jelentkező erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe,
- c) koordinálja az esetkezelésben közreműködő szakemberek, valamint a közvetített ellátásban, szolgáltatásban dolgozók együttműködését,
- d) az eset szerinti aktuális probléma megoldásában érintett összes szakember és a család- és gyermekjóléti központ bevonásával, a közös problémadefiniálás, a vállalt feladatok tisztázása, a segítő folyamat együttes megtervezése érdekében esetmegbeszélést, illetve a család problémájában, illetve a megoldásában érintett tagjainak, a lehetséges támaszt jelentő személyeknek, továbbá korától, érettségétől függően az érintett gyermeknek a részvételével esetkonferenciát szervez,
- e) a szolgáltatást igénybe vevő személy, család, illetve gyermek és szülő (törvényes képviselő) közreműködésével szükség szerint, de legalább hathavonta értékeli az esetkezelés eredményességét, és
- f) közreműködik a válsághelyzetben lévő várandós anya problémáinak rendezésében

A szociális segítőmunka során az együttműködési megállapodás keretében gondozott család esetében legalább havi három személyes találkozást szervezünk és dokumentálunk.

A család- és gyermekjóléti szolgálat az ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzájutás érdekében:

- a) folyamatosan figyelemmel kíséri az érintett személyt, illetve családot veszélyeztető körülményeket és a veszélyeztetett személy, illetve család szolgáltatások és ellátások iránti szükségleteit,
- b) a más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítése érdekében együttműködik a területén található szolgáltatókkal, segítséget nyújt a szolgáltatások, ellátások igénylésében,
- c) a válsághelyzetben lévő várandós anyát segíti a támogatásokhoz, ellátásokhoz, szükség esetén a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutásban, és
- d) segíti a gyermeket, illetve a családját az átmeneti gondozáshoz való hozzájutásban, az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok megszüntetésében, illetve elősegíti a gyermek mielőbbi hazakerülését.

A család- és gyermekjóléti szolgálat a családban jelentkező nevelési problémák és hiányosságok káros hatásainak enyhítése céljából

- a) szabadidős és közösségi programokat szervez, illetve közreműködik azok lebonyolításában (játsszóházak, egészségnapok, városi –és civil rendezvények, nyári tábor)
- b) kezdeményezi a köznevelési intézményeknél, az ifjúsággal foglalkozó szociális és kulturális intézményeknél, valamint az egyházi és a civil szervezeteknél az a) pont szerinti programok megszervezését.

A hivatalos ügyek intézésében való közreműködés körében a család- és gyermekjóléti szolgálat

- a) segítséget nyújt a szolgáltatást igénybe vevők ügyeinek hatékony intézéséhez,
- b) tájékoztatást nyújt az igénybe vehető jogi képviselő lehetőségéről,
- c) a gyámhivatal, valamint a család- és gyermekjóléti központ felkérésére a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitöltve környezettanulmányt készít, és
- d) a gyámhivatal felkérésére a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 47/A. § (6) bekezdése alapján tájékoztatást nyújt az örökbefogadott gyermek fejlődéséről, körülményeiről és a családba való beilleszkedéséről.

Ha a család- és gyermekjóléti szolgálat a család- és gyermekjóléti központ szakmai támogatását igényli, vagy a család- és gyermekjóléti központ feladatkörébe tartozó szolgáltatás, intézkedés szükségessége merül fel, esetmegbeszélést kezdeményez.

A gyermeket fenyegető közvetlen és súlyos veszély esetén a család- és gyermekjóléti szolgálat haladéktalanul, a család- és gyermekjóléti központ értesítése mellett, közvetlenül tesz javaslatot a hatóság intézkedésére.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:

veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszert működtet, úgy mint:

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos,
- a köznevelési intézmények,
- a rendőrség,
- az ügyészség,
- a bíróság,
- a pártfogó felügyelői szolgálat,
- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek,
- a munkaügyi hatóság,
- a javítóintézet,
- a gyermekjogi képviselő.

- a) figyelemmel kíséri a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségletét, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét,
- b) a jelzésre köteles szervezeteket felhívja jelzési kötelezettségük írásban – krízishelyzet esetén utólagosan – történő teljesítésére, veszélyeztetettség, illetve krízishelyzet észlelése esetén az arról való tájékoztatásra,
- c) tájékoztatja a jelzőrendszerben részt vevő további szervezeteket és az ellátási területén élő személyeket a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségéről,
- d) fogadja a beérkezett jelzéseket, felkeresi az érintett személyt, illetve családot, és a szolgáltatásairól tájékoztatást ad,
- e) a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a gyermek, az egyén, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében,
- f) veszélyeztetettség esetén kitölti a gyermekvédelmi nyilvántartás vonatkozó adatlapjait,
- g) az intézkedések tényéről tájékoztatja a jelzést tevőt, feltéve, hogy annak személye ismert, és ezzel nem sérti meg a törvény által előírt zárt adatkezelés kötelezettségét,
- h) a beérkezett jelzésekről és az azok alapján megtett intézkedésekről heti rendszerességgel jelentést készít a család- és gyermekjóléti központnak,
- i) a jelzőrendszeri szereplők együttműködésének koordinálása érdekében esetmegbeszélést szervez, az elhangzottakról feljegyzést készít,
- j) egy gyermek, egyén vagy család ügyében, a kijelölt járási jelzőrendszeri tanácsadó részvételével, lehetőség szerint az érintetteket – beleértve az ítélőképessége birtokában lévő gyermeket – és a velük foglalkozó szakembereket is bevonva esetkonferenciát szervez,
- k) éves szakmai tanácskozást tart és éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít.

A család- és gyermekjóléti szolgálat és a jelzőrendszer tagjainak képviselői, előre

meghatározott témakörben, évente legalább hat alkalommal szakmaközi megbeszélést szervez. A szakmaközi megbeszélésre meghívást kapnak a gyermekvédelmi jelzőrendszer azon tagjai, akik részvétele a gyermekek nagyobb csoportját érintő veszélyeztető tényezők megszüntetését célzó cselekvési terv kidolgozásához szükségesek. Az éves jelzőrendszeri intézkedési tervet a család- és gyermekjóléti szolgálat az éves szakmai tanácskozást követően minden év március 31-ig készíti el.

Az intézkedési terv tartalmazza:

- a) a jelzőrendszeri tagok írásos beszámolójának tanulságait,
- b) az előző évi intézkedési tervből megvalósult elemeket,
- c) az éves célkitűzéseket, és
- d) a településre vonatkozó célok elérése és a jelzőrendszeri működés hatékonyságának javítása érdekében tervezett lépéseket.

A család- és gyermekjóléti szolgálat éves szakmai tanácskozást szervez minden év február 28-ig, és arra meghívja:

- a) a települési önkormányzat polgármesterét, a képviselő-testület tagját (tagjait) és a jegyzőt,
- b) a gyermekjóléti alapellátást és a szociális alapszolgáltatást nyújtó szolgáltatások fenntartóit,
- c) a településen szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátást biztosító intézmények képviselőit,
- d) a jelzőrendszer tagjainak képviselőit,
- e) a gyámhivatal munkatársait,
- f) a fiatalok pártfogó felügyelőjét, megelőző pártfogó felügyelőjét, és
- g) a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalban működő gyermek- és ifjúságvédelmi koordinátort.

A család- és gyermekjóléti szolgálat a családsegítők közül települési jelzőrendszeri felelőst jelöl ki a feladatokra, illetve azok koordinálására.

Ha a család- és gyermekjóléti szolgálat a jelzőrendszer működtetése körében a család- és gyermekjóléti központ feladatkörébe tartozó vagy szakmai támogatását igénylő esetről szerez tudomást, haladéktalanul megkeresi a család- és gyermekjóléti központot.

Tevékenysége körében a fent felsoroltakon túl:

- a) folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét,
- b) meghallgatja a gyermek panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedést,
- c) segíti a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását,
- d) felkérésre környezettanulmányt készít,
- e) kezdeményezi a települési önkormányzatnál új ellátások bevezetését,
- f) szükség estén biztosítja a gyermekjogi képviselő munkavégzéséhez szükséges helyiségeket,
- g) részt vesz a külön jogszabályban meghatározott Kábítószerügyi Egyeztető Fórum munkájában,
- j) nyilvántartást vezet a helyettes szülői férőhelyekről,
- k) szünidei gyermekétkeztetés szervezésében részt vesz

Szervezési feladatok

Civil szervezetekkel történő folyamatos együttműködés
Szociális és egyéb szolgáltatások, adományok és dologi javak közvetítése
Egyetemi és főiskolai képzés számára rendszeres szakmai gyakorlólhely biztosítása
Karácsonyi, húsvéti, szünidős játszóház rendezése
Nyári szabadidős tábor szervezése

Más ellátási formákkal, intézményekkel történő együttműködés

A Család- és Gyermekjóléti Központ kliensei érdekében együttműködik:

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtókkal, (a háziorvos, a házi gyermekorvos, Védőnői Szolgálat) a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatókkal (család és gyermekjóléti központ, idősellátás intézményei), a köznevelési intézményekkel, a rendőrséggel, az ügyészséggel, a bírósággal, a pártfogó felügyelői szolgálattal, az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetekkel, egyesületekkel, az egyházi jogi személyekkel, munkaügyi hatósággal, Máltai Szeretetszolgálattal, Magyar Élelmiszerbankkal, a Komárom Megyei Kormányhivatal Komáromi Járási Hivatal Hatósági és Gyámügyi Osztályával

Kapcsolatépítés:

A jelzőrendszeri tagok szükség szerinti folyamatos egyeztetés mellett, közös esetmegbeszélést tartanak a családsegítőkkal. Az együttműködés során az érdekelt szervek minden esetben írásban közlik egymással azokat az információkat, melyek szükségesek a közös feladat ellátásához. A szolgáltatás feladatellátásnak hatékonyságát növeli a társintézményekkel való együttműködés, szakmaközi megbeszélések, új programok kialakításánál az együttgondolkodás lehetősége. A kapcsolatfelvétel során a gondozás folyamatában minden esetben közösen meghatározzuk az együttműködő szervezetekkel a kompetencia határok betartását, feladatkörök ellátását, kapcsolattartás rendszerességét.

A kapcsolattartás módja intenzitása a családgondozás folyamata szerint. Ettől eltérő esetekben a szervezetekkel, valamint a jelzőrendszer tagjaival a munka menetének megfelelően.

Intézményünkben a területileg illetékes gyermekjogi képviselő Berze Mariann, aki az Intézménytől független személy.

A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége

Egyéni esetkezelés

Az esetfelvételt – önkéntesen jelentkezők esetében – az illetékes családsegítő végzi az intézményben, illetve az ellátási területen ügyfélfogadási időben.

A jelzőrendszertől kapott értesítés esetén a kapcsolatfelvétellel kezdődik az esetkezelés.

A családsegítés a családsegítő és az igénybevevő család/személy együttes munkafolyamata, melynek tartalmáról írásbeli együttműködési megállapodás készül. A megállapodás tartalmazza az igénybe vevő és törvényes képviselője nevét, elérhetőségét, az esetkezelést

végző családsegítő nevét, elérhetőségét. Az igénybe vevő nyilatkozatát arról, hogy tájékoztatást kapott a szolgáltatás elemeiről, azok tartalmáról, feltételeiről, az intézmény által vezetett, rá vonatkozó nyilvántartásokról, panaszjoga gyakorlásának módjáról. Az igénybe vevő nyilatkozatát együttműködésének szándékáról, és annak tudomásul vételét, hogy az igénybe vevő vagy törvényes képviselője köteles a jogszabályban meghatározott intézményi nyilvántartásokhoz adatokat szolgáltatni, és nyilatkozni a jogosultsági feltételekben, valamint a személyazonosító adatokban beállott változásokról.

Az együttműködési megállapodást az intézményvezető (illetve az általa megbízott csoportvezető) írásban köti meg a szolgáltatást igénybe vevővel.

Az esetfelelős távollétében helyettesítő munkatárs végzi a családgondozást. Tervezett, hosszabb ideig tartó távollét esetén ideiglenes esetátadás történik. Esetátadás történhet továbbá az ügyfél másik településre való költözése esetén. Ilyen esetekben a területileg illetékes családsegítő veszi át az esetet. Amennyiben a családsegítő jogviszonya megszűnik, másik családsegítőnek írásban rögzített átadással történik az esetátadás. Erről a vezető családsegítő dönt.

Esetátadás történik, ha a család lakóhelyet változtat, ha az együttműködés nem biztosítható és szakmai szempontból a vezető ezt javasolja

Megszűnik a családgondozás, ha a célok megvalósulnak, a probléma megoldódik, ha a kliens a gondozás folytatását nem kéri, illetve a továbbiakban nem veszi igénybe. Amennyiben az ügyfél az előre megbeszélt időpontokban nem jelentkezik, a családsegítő felveszi vele a kapcsolatot, majd ha nem kívánja az együttműködést, akkor kérésre lezárja az esnaplót. Esetlezárás esetén, megállapodás alapján esetlezáró feljegyzést készítenek a családsegítők, mellyel a nyilvántartásból kikerül a kliens.

A kapcsolattartás módja:

Az ügy menetének megfelelően, heti rendszerességgel, ahogy a szakmai munka megkívánja.

A szolgáltatást igénybevevőt a családsegítő fogadja az intézményben.

A munkatárs családlátogatást végez a kliens otthonában. A családlátogatás meghatározott céllal történik, személyes hangvételű, bizalmi kapcsolaton alapuló személyes találkozás, ami nem sértheti az ügyfél személyiségi jogait.

A kliens kérésére lehetőség van telefonon, levélben, e-mail-ben történő információnyújtásra.

A szolgáltatást igénybe vevőkkel való írásos megállapodások:

Együttműködési megállapodást és cselekvési tervet készítenek a munkatársak.

Anyagi támogatást a szolgálat munkatársai – az intézmény saját költségvetéséből – nem nyújtanak klienseik részére.

Szolgálatunk a természetbeni juttatások és az adományok közvetítését végzi. A különböző adományok, mint pl. ruhanemű, élelmiszer, napi használati tárgyak, bútorok, gyermekjátékok, tanszerek, nagyrészt a civil szférából érkeznek, továbbá a Vöröskeresztől, Máltai Szeretet Szolgálattól.

A gyermekjóléti szolgáltatás dokumentációja

A felhasznált dokumentáció minden esetben a törvény által előírtaknak megfelelő.

A dokumentáció tárolása és iktatása a törvényi előírásoknak megfelelően zárt helyen történik.

Az igénybevétel dokumentációja: esetnaplóban rögzített, mely tartalmazza az igénybe vevő adatait, az elsődleges probléma típusát, cselekvési tervet, a munka folyamatának-, megtett intézkedések dokumentációit, a bevont szakemberek munkavégzésének menetét, eredményét, „gyermekünk védelmében” elnevezésű adatlap rendszert, együttműködési megállapodást, tájékoztatót a szakmai feladatunkról és működésünk feltételeiről és a záró dokumentációt. Az esetnapló vezetése jogszabályi előírásnak megfelelő formátum.

A fenti dokumentumokat a szakmai vezető ellenőrzi.

Az ellátás igénybevételének módja

A szolgáltatás igénybevétele önkéntes, a szolgáltatást igénybevevő kérelmére történik, illetve kötelező jellegű jogszabályban meghatározott esetekben. A személyes gondoskodás igénybevétele - ha a törvény másként nem rendelkezik - önkéntes, az ellátást igénylő (a továbbiakban: kérelmező) kérelmére történik. Cselekvőképtelen kiskorú és cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság alatt álló személy kérelmét törvényes képviselője terjeszti elő, korlátozottan cselekvőképes kiskorú és a cselekvőképességében a gyermekjóléti, gyermekvédelmi, szociális ellátások igénybevételével összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú személy a kérelmét törvényes képviselőjének hozzájárulásával terjesztheti elő. A korlátozottan cselekvőképes kiskorú, a cselekvőképességében a gyermekjóléti, gyermekvédelmi, szociális ellátások igénybevételével összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú személy és a törvényes képviselője között az ellátás igénybevételével kapcsolatban felmerült vitában - a tényállás tisztázása mellett - a gyámhatóság dönt.

A szolgáltatás igénybevétele ingyenes.

A családgondozást tervezett módon, határidő megállapításával kell végezni. A családsegítő

- a gondozás megkezdésekor rögzíti a gyermek és szülője (törvényes képviselője) adatait,
- együttműködési megállapodást köt,
- helyzetértékelést készít,
- a gyermek és szülő (törvényes képviselő) közreműködésével a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitölti, gondozási tervet készít,
- szükség szerint, de legalább hat hónaponként értékeli a gondozás eredményességét a szülővel és a gyermekkel, a megállapításokat helyzetértékelésben rögzíti.

A Család- és gyermekjóléti szolgáltatás tájékoztatásának helyi módja

A Komáromi Család- és Gyermekjóléti Intézmény Család- és Gyermekjóléti Szolgálat Komárom, Jedlik Ányos u. 8. sz. alatt a nyitvatartási idő, készenléti ügyelet telefonszáma a bejárat ajtón kifüggesztésre került. A szolgáltatások igénybevételének lehetősége, a

különböző programok az intézmény irodájának, várótermének faliújságán megtalálhatók. Az ellátási terület minden településén a családsegítő neve, fogadóórájának időpontja, központ elérhetősége, címe, készenléti telefonszáma fel van tüntetve az ügyintézés helyszínén és a hirdető táblákon.

A területileg illetékes önkormányzat a tevékenység folytatásához ügyeleti helyet, a feladat ellátásához megfelelő tárgyi körülményeket biztosít. Az igénybevevő a területileg illetékes családsegítőnél az ügyeleti időben megjelenik, a számára szükséges ellátást megfelelő szakmai irányítás mellett kérheti.

A család ellátásának módja, annak folyamata, a bevont társ szervezetek megválasztása az illetékes családsegítő hatásköre.

A szolgáltatást nyújtók szakmai felkészültségének biztosítása

A Komáromi Család-és Gyermekjóléti Intézmény munkatársainak biztosítja a feladatellátáshoz szükséges korszerű szakmai ismeretek folyamatos elsajátítását, illetve a munkatársak kötelező továbbképzését. Tervszerűen, az intézmény továbbképzési terve alapján történik, figyelembe véve a dolgozók további kreditpontok megszerzésének lehetőségeit

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatainak részletes teljesítése 2020. évre vonatkozóan

2020-ban a lakosok a forgalmi napló adatai szerint összesen 1936 alkalommal kérték csak Komáromban valamilyen formában a család- és gyermekjóléti szolgáltatást biztosító családsegítők segítségét, amelyből az egyszeri esetkezelést igénylők száma 343 fő volt.

Az igénybevevők száma a 2019-es évhez képest nagyjából 200 fővel csökkent, ami elsősorban a világjárvány miatt meghozott korlátozó intézkedéseknek tudható be. A 2020-as év intézményünk feladatellátásában is nagy változásokat hozott, tavasszal és ősszel is a személyes találkozások minimálisra való csökkentésével próbáltak kollégáink helyt állni, munkájukat a biztonsági előírások maximális betartásával igyekeztek végezni. Mivel a nevelési, oktatási intézmények sem a megszokott módon működtek, a gyerekekkel való személyes találkozások hiánya megnehezítette az esetleges problémák korai felismerését, kezelését. A személyes konzultációkat felváltották a telefonon és e-mailben történő egyeztetések, megbeszélések.

A gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családgondozást végezt, melynek fő eleme a családtagok és a családsegítő munkatárs közötti bizalmi kapcsolat kialakítása. Ebben nagy szerepe van a család saját lakókörnyezetében való kapcsolattartásnak, a családlátogatásnak is.

A Szolgálat által az elmúlt két esztendőben gondozott komáromi családok számát a 1. számú táblázat mutatja.

1. sz. táblázat: A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat által gondozott komáromi családok száma 2019-ben és 2020-ban

	2019.	2020.
Gondozási esetek összesen (együttműködési megállapodással, vagy egyszeri esetkezelés által)	231 család	224 család
Ebből:		
Alapszolgáltatás keretében történő gondozás	34 család	31 család
Tanácsadottként megjelent család	185 család	172 család
Védelemben vett gyermekek családja	12 család	8 család

A Szolgálat gondozási eseteinek száma 2020-ban minimális változást mutat, a problémák típusa és az igénybevétel módja hasonló az előző évhez képest. A védelemben vétellel érintett családok száma csökkent Komárom viszonylatában, ez részben a sikeres beavatkozásoknak köszönhető, másrészt a családok költözésével illetékességünk megszűnt, így csökkent az esetszám.

2020-ban a Szolgálat 1 családban élő összesen 5 főt közvetített családok átmenti otthonába, akiknek időközben más módon sikerült az élethelyzetük rendezése, így végül költözésre nem került sor.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat által 2020-ban egyszeri alkalommal vagy együttműködési megállapodás alapján végzett szakmai tevékenységeinek típusonkénti számát és az abban résztvevők létszámát mutatja a 2. sz. táblázat.

2. sz. táblázat: A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat által egyszeri alkalommal vagy együttműködési megállapodás alapján végzett szakmai tevékenységeinek típusonkénti száma és az abban résztvevők száma 2020-ban Komáromban (halmozott adat)

Megnevezés	Szakmai tevékenységek száma	
	Szakmai tevékenységek száma	Szolgáltatásban résztvevők száma (fő)
Információnyújtás	474	317
Segítő beszélgetés	198	87
Tanácsadás	196	117
Ügyintézési segítségnyújtás	227	105
Konfliktuskezelés	81	33

Kríziskezelés	4	4
Közvetítés pénzbeli ellátásokhoz való hozzáférésben	13	13
Közvetítés természetbeni ellátásokhoz való hozzáférésben	60	50
Közvetítés más szolgáltatáshoz	29	25
Közvetítés központhoz	26	16
Esetkonferencia	10	5
Esetmegbeszélés	15	10
Esetkonzultáció	103	44
Sz szakmaközi megbeszélés	6	-
Szociális és mentálhigiénés csoportmunka	-	-
Egyéni és csoportos készségfejlesztés	9	3
Közösségfejlesztés	-	-
Környezettanulmány készítésében való közreműködés	15	11
Családlátogatás	139	74
Adományközvetítés	336	271
Hátralékkezelési tanácsadás	1	1
Munkavállalási, pályaválasztási tanácsadás	-	-
Mediáció	-	-
Összesen	1936	1186

A táblázat adataiból jól látható, hogy a Szolgáltatástól segítséget kérők problémájukkal általában az intézményegységet többször is megkeresik. A segítséget kérők közül sokan a korábbiakhoz hasonlóan összetett problémahalmazzal rendelkeznek, amelynek kezelése összetett és időigényes professzionális segítő folyamatot igényel, ami a családsegítők számára fokozott terhelést jelent.

Prevenációs tevékenységet 2020-ban a korlátozások miatt Szolgáltatunk nem végzett. Mivel csoportos rendezvények megtartására helyiségeink felszereltsége (mosdók, étkezi lehetőség stb.) nem alkalmas, a szigorú óvintézkedések betartását nem tudtuk biztosítani, így sem játszótérházak, sem a nyári tábor szervezését és lebonyolítását nem tudtuk felvállalni.

Közreműködőként 2020 augusztusában a Vöröskeresztes családi napon vettek részt munkatársaink, ahol több száz csillámtetoválást készítettek az érdeklődő gyerekeknek, felnőtteknek.

2020-ban ismét két alkalommal, április utolsó hetében és október 12-től került sor élelmiszerosztásra Komárom Város Önkormányzata finanszírozásában.

Az élelmiszerosztásokat - a korábbi évekhez hasonlóan - teljes egészében (a közbeszerzéstől a kiosztásig) a Család- és Gyermekjóléti Intézmény szervezte meg és bonyolította le. **2020 áprilisában** az Intézmény 850 l étolajat, 1300 l tejet, 1300 kg kristálycukrot és lisztet, 1050 csomag tarhonyát és spagettit, 1300 csomag lencsét, 850 csomag leveskockát, 560 kg háztartási kekszet és 600 db lönchús konzervet,

2020 októberében pedig 800 l étolajat, 1200 l tejet, 1200 kg kristálycukrot, 700 kg lisztet, 1000 csomag orsótésztát, 1150 csomag nápolyit, 1200 csomag sárgaborsót, 800 kg rizst, 800-800 db/csomag leveskockát, májgombóc levest és teát, 700 üveg sárgabarack dzsemet és 760 rúd 350 gr párizsit osztott ki 406, illetve 413 család részére.

A két élelmiszerosztási alkalommal összesen több, mint 13,7 tonna élelmiszer jutott el a komáromi rászorulókhöz önkormányzati forrásból. Az élelmiszerosztást a világjárvány következtében kialakult gazdasági nehézségek még inkább indokolták, az élelmiszerek kiosztása és továbbítása minden alkalommal az egészségügyi ajánlások és biztonsági előírások maximális betartásával történtek.

A **Magyar Élelmiszerbank Egyesület** több áruházzal kötött arra vonatkozó megállapodást, hogy az áruházból a minőség-megőrzési idő lejártának közeledtével visszasedett, de fogyasztásra alkalmas élelmiszereket adnak át adományként az Egyesület részére. Ezt az Egyesület együttműködő partnerei segítségével juttatja el ingyenesen rászorulóknak. Pályázat útján az utóbbi 6 év során a Komáromi Tám-Pont Család- és Gyermekjóléti Intézmény minden évben elnyerte az Egyesület együttműködő partnere státuszt. Ennek köszönhetően 2020-ban – az Élelmiszerbank által is támogatott Tesco gyűjtésén kívül – három alkalommal kerülhetett sor élelmiszerbankos élelmiszerosztásra. **2020. március 4-én** 2.539.429, -Ft értékben osztott ki az Intézmény kukoricakonzervet, instant levest, grill fűszerkeveréket, kakaóitalt, vegyes csokoládét, rágógumit, kekszet, bébiételeket és Vileda szivacsot. **2020. június 9-én** 125,377 kg csokoládét, **2020. szeptember 3-án** 866.737, -forint értékben kukoricakonzervet, tejet, tésztát, instant kakaóport, kakaóitalt és vegyes csokoládét osztottunk 89 családban élő 307 fő részére.

2020 novemberében 9. alkalommal a Magyar Élelmiszerbank Egyesület karácsonyi tartósélelmiszer-gyűjtését pályázati nyertesként ismét a Szolgálat szervezte és bonyolította le Komáromban a Tesco Áruházban, melynek keretében ezúttal 847,5 kg tartós élelmiszer gyűlt össze. Ezt az élelmiszer mennyiséget közvetlenül a gyűjtést követően a legrászorultabb 118 komáromi, mocsai és kisigmándi családban élő összesen 390 személy kapta meg (köztük egyszemélyes háztartások is), akik kiválasztásánál – csakúgy, mint minden ilyen akciónál – a Szolgálat figyelembe vette a városban működő, rászoruló embereket is ellátó intézmények, szakemberek javaslatát.

A Szolgálat a költségvetésében rendelkezésére álló összeg terhére **kríziskamrát** működtet, ahonnan azonnali tartósélelmiszer-segélyben tudják a családsegítők részesíteni a haladéktalanul élelmiszerre szoruló komáromiakat. Ilyenre 2020-ban 75 esetben került sor.

A Szolgálat mások számára feleslegessé vált ruhaneműt, cipőt, tanfelszerelést, lakástextilt, játékot, kisebb lakásfelszerelési cikkeket, gyermekgondozáshoz szükséges kellékeket és kisbútorokat is gyűjt folyamatosan azzal a céllal, hogy azokat rászorulóknak ossza szét. 2020-ban sajnos intézményünk a járvány miatt az adományok befogadását és továbbítását korlátozta, így összesen 116 esetben részesültek ruha- vagy más tárgyi adományból komáromi lakosok.

A Szolgálat kapcsolatban áll a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Komáromi Csoportjával és a Magyar Vöröskereszt helyi szervezetével, akikkel az adományok

gyűjtésében és szétosztásában egyaránt folyamatos az együttműködés. Ezen kívül 2020-ban 60 főt közvetített hozzájuk a Szolgálat konkrét, anyagi természetű problémával (gyógyszer kiváltása, tanszer beszerzése, tűzifavásárlás, előrefizetős villanyóra feltöltése stb.). A Vöröskereszt helyi szervezete a tavaszi élelmiszer osztáskor nagy mennyiségű csokoládé adománnyal támogatta a helyben élő rászoruló személyeket/családokat.

Szolgálatunk 2020-ban is, az intézmény alapítása óta összességében **23. alkalommal a karácsony** közeledtével megkereste a városban élő, 0-12 éves korú, rászoruló gyermekeket. A tavalyi évben a korlátozások miatt a szokásos karácsonyi ünnepség megtartására nem volt lehetőség, de valamilyen módon szeretnénk volna megajándékozni azokat a családokat, ahol problémát jelent az ünnepekre való felkészülés. A 2020-as évben ajándéktárgyakkal nem készültek munkatársaink, de bőséges, gyermekízlésnek megfelelő csomagot sikerült összeállítani az önkormányzat anyagi támogatásával. Így 116 családban élő 202 gyermeknek tudtunk ajándécsomagot átadni, ezen felül Szolgálatunk látókörében lévő, nehéz anyagi körülmények között élő egyedülálló személyeknek is összesen 18 db csomagot továbbítottak kollégáink karácsony közeledtével.

A Szolgálat munkatársai a velük kapcsolatban álló gyermekek számára – általában a sikeres osztályozóvizsga vagy pótvizsga letételéhez – szükség esetén korrepetálást biztosítanak. Ezt 2020-ben 3 gyermek vette igénybe összesen 12 alkalommal.

Az intézmény munkájában - általában a szervezett akciók (élelmiszergyűjtések és -osztások, játszóházak és más szabadidős tevékenységek szervezése stb.) során - korábban is nagy szerepet kaptak az önkéntesek, akik szabad akaratukból, díjazás nélkül, de előzetes felkészítés után, és felügyelet mellett látják el mindazokat a feladatokat, amelyhez nem szükséges szakképzett munkaerő. Az érettségi vizsga megkezdésének feltételeként szabott **iskolai közösségi szolgálat** elvégzésére a Szolgálat együttműködési megállapodás keretében több középiskola diákjait fogadja. Ennek keretében 2020-ban összesen 15 középiskolás teljesített a Szolgálatnál önkéntes munkát. 2020-ban a Szolgálat mindösszesen 17 fő önkéntest alkalmazott, akik összesen 182 munkaórát teljesítettek.

A Család- és Gyermekjóléti Intézmény jelzőrendszer működtetésével kapcsolatos tevékenysége

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 2020-ban 6 alkalommal tartott **szakmaközi megbeszélést**, amelyek keretében a jelzőrendszeri tagok egyesével vagy szakmacsoportonként egyeztettek a Család- és Gyermekjóléti Intézménnyel a szakmai együttműködési lehetőségekről.

A szakmaközi megbeszélések témái a következők voltak:

Komárom Város 2019. évi gyermekvédelmi helyzete, online oktatással kapcsolatos problémák egyeztetése az iskolai szociális segítőkkel, gyermekétkeztetéssel kapcsolatos megbeszélés, rendőrségi jelzésekkel kapcsolatos megbeszélés, adományosztatásokkal kapcsolatos egyeztetés a városban működő civil szervezetekkel, óvodai és iskolai szociális munkával kapcsolatos egyeztetés, a gyermekvédelemhez kapcsolódó hatósági feladatok.

A jogszabályi kötelezettségeknek eleget téve a Komáromi Tám-Pont Család- és Gyermekjóléti Intézmény Család- és Gyermekjóléti Szolgálatánál kijelölésre került a jelzőrendszeri felelős, a Család- és Gyermekjóléti Központ intézményegységénél pedig a járási jelzőrendszeri felelős személye.

2016-tól az esetmegbeszélések korábbi rendszere a jelzőrendszeri tagok közül az intézményeket érintően úgy változott, hogy a kéthavonta szervezett, az intézmények egy kijelölt képviselőjével történő esetmegbeszéléseket a gyermekkel közvetlen kapcsolatban álló kollégákkal szervezett esetkonzultációk, esetmegbeszélések váltották fel. Komáromban 10 gyermekkel kapcsolatban, 15 alkalommal került sor esetmegbeszélésre, esetkonzultációra pedig 44 gyermekkel kapcsolatosan 103 alkalommal tartottak kollégáink 2020-ban. Az egyeztetésekre a pandémiára való tekintettel többségében telefonos megbeszélés keretében került sor.

A jelzőrendszeri tagok gyermekvédelmi jelzései

A jelzőrendszeri tagoktól vagy kapcsolódó tevékenységet ellátó intézményektől, személyektől a Család- és Gyermekjóléti Intézményhez (a Szolgálat és a Központ intézményegységhez összesen) 2020-ban beérkező jelzések megoszlását a 3. számú táblázat mutatja.

3. sz. táblázat: A Család- és Gyermekjóléti Intézmény felé 2020-ban tett jelzések megoszlása a jelző intézmény típusa szerint

Jelző intézmény, szervezet, személy	2020. évi jelzések	
	0-17 évesekkel kapcsolatos jelzések száma (db)	Nagykorú személyekkel kapcsolatos jelzések száma (db)
Egészségügyi szolgáltató	35	0
ebből védőnő	20	0
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók	200	2
ebből család-és gyermekjóléti szolgálat	135	2
ebből család-és gyermekjóléti központ	33	0
Kisgyermek napközbeni ellátását nyújtók	3	0
Átmeneti gondozást biztosítók	7	0
Menekülteket befogadó állomás, menekültek átmeneti szállása	0	0
Köznevelési intézmény	92	3
Rendőrség	14	0
Ügyészség, bíróság	6	2
Pártfogó felügyelői szolgálat	13	0
Egyesület, alapítvány, egyház	0	0

Áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezet	0	0
Állampolgár, gyermek és felnőtt érdekeit képviselő társadalmi szervezet	21	3
Önkormányzat, jegyző	2	3
Járási hivatal gyámhivatala	436	1
Gyermekevédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró megyei kormányhivatal	8	0
Összesen	837	14

A Komáromi Tám-Pont Család- és Gyermekjóléti Intézmény
Család- és Gyermekjóléti Központ
intézményegységének tevékenysége

2016. január 1-től a járásközponti önkormányzatok kötelező feladata a család- és gyermekjóléti szolgálaton kívül a járás egészére kiterjedő ellátási területű, ún. **család- és gyermekjóléti központ** működtetése is. A Komáromi Tám-Pont Család- és Gyermekjóléti Intézmény Család- és Gyermekjóléti Központja ellátási területéhez tartozik a Komáromi járás 9 települése, Almásfüzitő, Ács, Bana, Bábolna, Csém, Kisigmánd, Komárom, Moca és Nagyigmánd, összesen közel 40.000 lakossal.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A szolgáltatás célja, feladata, tevékenysége

A család- és gyermekjóléti központnak és a gyermekjóléti szolgálatnak a Gyvt39. §, a 40. § (2) bekezdése és az Szt. 64. § (4) bekezdése szerinti általános szolgáltatási feladatain túl:

a) a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében biztosít

- utcai szociális munkát, melynek keretében feladatunk:
 - a) a magatartásával testi, lelki, értelmi fejlődését veszélyeztető, szabadidejét az utcán töltő, kallódó, csellengő gyermek segítése,
 - b) a lakóhelyéről önkényesen eltávozó, vagy gondozója által a lakásból kitett, ellátás és felügyelet nélkül maradó gyermek lakóhelyére történő visszakérülésének elősegítése, szükség esetén átmeneti gondozásának vagy gyermekvédelmi gondoskodásban részesítésének kezdeményezése, és
 - c) a gyermekek beilleszkedését, szabadidejük hasznos eltöltését segítő programok szervezése a járás területére vonatkozóan, az érintett gyermekek lakóköznyezetében, az általuk látogatott bevásárlóközpontokban, illetve egyéb

helyszíneken, vagy a család- és gyermekjóléti központ területén, lehetőség szerint bevonva a gyermek családját is.

- kórházi szociális munkát,
- kapcsolattartási ügyeletet, ennek keretében közvetítői eljárást, melynek keretében biztosítunk:
 - a) a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges helyszínt,
 - b) a felügyelt kapcsolattartást elrendelő szervvel történt előzetes egyeztetést követően a felügyeletet ellátó szakembert, vagy lehetővé tesszük más felügyeletet ellátó szakember jelenlétét,
 - c) az érintettek kérésére, valamint a gyámhivatal kezdeményezésére gyermekvédelmi közvetítői eljárást (mediáció), melynek célja a felek közötti konfliktusok feloldásának segítése, közöttük megállapodás létrehozása, és annak mindkét fél részéről történő betartása. 2 munkatársunk rendelkezik a közvetítői eljárás lefolytatásához szükséges képzéssel.
- gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot biztosítunk munkanapokon 16:00-08:00 óra között, valamint hétvégén és munkaszüneti napokon 0:00-24:00 óráig. Célja a család- és gyermekjóléti központ nyitvatartási idején kívül felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása. A készenléti szolgálatot állandóan hívható telefonszám biztosításával szervezzük meg, melynek telefonszáma minden településen, valamint a Család-és Gyermekjóléti Intézmény bejárati ajtaján, belső faliújságán kifüggesztésre kerül. Valamint tájékoztatást nyújtunk a lelkisegély-telefonvonal elérhetőségéről
- jogi tájékoztatásnyújtást igény szerint nyújtunk, pszichológiai tanácsadásra 2020. évben egyéb intézményekben működő pszichológus szakemberhez történő közvetítéssel került sor,
- iskolai szociális munkát, melynek keretében a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak nyújtunk támogatást azáltal, hogy egyéni és csoportos formában segítjük:
 - a) a gyermeket a korának megfelelő, nevelésbe, oktatásba való beilleszkedéséhez, tanulmányi kötelezettségei teljesítéséhez szükséges kompetenciái fejlesztésében,
 - b) a gyermek tanulmányi kötelezettségeinek teljesítését akadályozó tényezők feltárását és megoldását,
 - c) a gyermeket a tanulmányi előmeneteléhez, későbbi munkavállalásához kapcsolódó lehetőségei kibontakozásában, és
 - d) a gyermek családját a gyermek iskolai életét érintő kérdésekben, valamint nevelési problémák esetén a gyermeket és a családot a közöttük lévő konfliktus feloldásában. Ez a szolgáltatás 2018.szeptember elsejétől kötelezővé vált, ezért minden a Komáromi Járás területén működő óvodában és iskolában óvodai-, és

iskolai szociális munkások vannak jelen.

b) a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el, amelynek keretében

- kezdeményezi a gyermekvédelemben vétele, vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vétele,
- javaslatot készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelemben vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családba fogadására, családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,
- együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását,
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében családgondozást végez - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,
- utógondozást végez - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez,
- védelemben vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, családgondozást végez, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet készít;

c) szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára. Ezen belül:

- havi rendszerességgel esetmegbeszélést tart a szolgálatok számára és szükség szerint konzultációt biztosít, és
- tájékoztatja a szolgálatokat az általa nyújtott szolgáltatásokról, az azt érintő változásokról, illetve a járás területén elérhető, más személy, illetve szervezet által nyújtott, közvetíthető szolgáltatásokról, ellátásokról.

Ha a család- és gyermekjóléti központ a család- és gyermekjóléti szolgálat feladatkörébe tartozó szolgáltatás szükségességét észleli, a hatósági intézkedéshez kapcsolódó esetben bevonja a család- és gyermekjóléti szolgálatot a szolgáltatás nyújtásába, egyéb esetben felhívja a család- és gyermekjóléti szolgálatot a szolgáltatás nyújtására.

d) veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer járási szintű koordinálása, ennek körében:

- koordinálja a járás területén működő jelzőrendszerek munkáját

- szakmai támogatást nyújt a szakmaközi megbeszélések, az éves szakmai tanácskozás szervezéséhez, valamint az éves jelzőrendszeri intézkedési tervek elkészítéséhez és összehangolásához,
- összegyűjti a települések jelzőrendszeri felelősei által készített helyi jelzőrendszeri intézkedési terveket,
- a család- és gyermekjóléti szolgálat megkeresése alapján segítséget nyújt, szükség esetén intézkedik,
- segítséget nyújt a jelzőrendszer tagjai és a család- és gyermekjóléti szolgálat közötti konfliktusok megoldásában,
- megbeszélést kezdeményez a jelzőrendszerek működésével kapcsolatban,
- gyermek veszélyeztetettsége esetén megteszi a törvényi előírásnak megfelelő jelzést, és
- a kapcsolati erőszak és emberkereskedelem áldozatainak segítése érdekében szükség esetén kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal.

A Család- és Gyermekjóléti Központ ezen feladatokra, illetve azok koordinálására járási jelzőrendszeri tanácsadót jelöl ki.

Szociális diagnózis

2019 októberétől még egy esetmenedzser dolgozik szociális diagnózis felvételi szakértőként a Család- és Gyermekjóléti Központban.

A szociális diagnózis a törvény által 2018. 01. 01.-től kötelezően előírt feladat. A szociális és gyermekjóléti szolgáltatások igénybevételét megelőző szűrő. A szociális diagnózis része az egyén szükséglet- és jogosultság vizsgálata, de a diagnózis egyfajta értékelési folyamat is, amelyben az egyén életútját, önmagáról alkotott képét és az esetleges vizsgálatok eredményeit a diagnózist készítő és maga az érintett személy összevetik. Ennek alapján állapítják meg, hogy jelen állapotában az egyén alkalmas-e önálló életvitelre. Amennyiben nem alkalmas, megvizsgálják, hogy milyen tényezők akadályozzák, gátolják, vagy éppen segítik őt ebben, és milyen szolgáltatások szükségesek ahhoz, hogy hosszabb távon önállóan tudja életét élni. A jogosultsági feltételek fennállása esetén a szociális diagnózis kötelezi a szociális, gyermekjóléti szolgáltatókat és intézményeket, melyek kötelesek a szolgáltatásra vonatkozó igényt nyilvántartásba venni.

A szociális diagnózis felvétele kötelező a család- és gyermekjóléti szolgálat kezdeményezésére, ha olyan szociális szolgáltatás, vagy gyermekjóléti alapellátás igénybevétele válik szükségessé, amelyben az ellátott vagy a család nem részesül, vagy azt a szolgálat más okból szükségesnek tartja.

A szociális diagnosztika feladata:

- az igénylő problémájának megismerése, definiálása, és ennek alapján szükségleteinek megállapítása,
- a megfelelő szolgáltatások megállapítása,
- az elérhető szolgáltatások és szolgáltatók feltérképezése,
- az igénylőknek a szolgáltatókhoz irányítása,

- az igénybevevő ellátásának nyomon követése,
- az igénybevevő szociális szükségleteinek felülvizsgálata

Óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás

2018. szeptember 1-től kötelező feladatellátás a Család- és Gyermekjóléti Központban az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység a járás településein található oktatási és nevelési intézményekben. 2020-ban 6 fő óvodai és iskolai szakmai státuszunk volt, akik ellátják ezt a feladatot.

15/1998 (IV.30.) NM rendelet

25. §^{*} (1) Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújt a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak.

(2) Az óvodai és iskolai szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, valamint gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat lát el. Ennek keretében segíti

a) a gyermeket a korának megfelelő nevelésbe és oktatásba való beilleszkedéséhez, valamint tanulmányi kötelezettségei teljesítéséhez szükséges kompetenciái fejlesztésében,

b) a gyermeket a tanulmányi előmeneteléhez, későbbi munkavállalásához kapcsolódó lehetőségei kibontakozásában,

c) a gyermek tanulmányi kötelezettségeinek teljesítését akadályozó tényezők észlelését és feltárását,

d) a gyermek családját a gyermek óvodai és iskolai életét érintő kérdésekben, valamint nevelési problémák esetén a gyermeket és a családot a közöttük lévő konfliktus feloldásában,

e) prevenció eszközök alkalmazásával a gyermek veszélyeztetettségének kiszűrését és

f) a jelzőrendszer működését.

(3) Ha a köznevelési intézmény foglalkoztat gyermek- és ifjúságvédelmi felelőst, az intézményt érintő gyermekvédelmi feladatokat az óvodai és iskolai szociális segítő a gyermek- és ifjúságvédelmi felelőssel együttműködésben látja el.

26. §^{*} (1) Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás ellátásáról a család- és gyermekjóléti központ együttműködési megállapodást köt a köznevelési intézménnyel.

(2) Az (1) bekezdés szerinti együttműködési megállapodás tartalmazza

a) az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatást nyújtó személy megnevezését, valamint a szolgáltatás célját, tartalmát, helyszínét és annak megjelölését, hogy az óvodai és iskolai szociális segítő mely időpontban látja el tevékenységét az intézményben, és

b) a köznevelési intézmény nyilatkozatát arról, hogy biztosítja

ba) az óvodai és iskolai szociális segítő bejutását az intézménybe és

bb) a szolgáltatás nyújtásához szükséges külön helyiséget és az infrastruktúrához való hozzáférést.

(3) Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás nyújtása a miniszter által jóváhagyott módszertan alapján folyik. A miniszter a módszertant az általa vezetett minisztérium honlapján és a Szociális Ágazati Portálon közzéteszi, valamint gondoskodik annak folyamatos frissítéséről.

Hatósági intézkedéshez kapcsolódó feladatok ellátása

A Család- és Gyermekjóléti Központ hatósági intézkedéseire kapcsolódó tevékenységeinek számát és az ellátott kiskorúak számát mutatja a 4. sz. táblázat.

4. sz. táblázat: A Család- és Gyermekjóléti Központ hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek és az ellátott kiskorúak száma a Komáromi járásban, 2020.

Megnevezés	Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek 2020.	
	Intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek száma (esetszám)	Érintettek gyermekek és fiatalok száma (fő)
Szociális segítő tevékenység	6	6
Esetkonferencia szervezése, vagy azon való részvétel	24	44
Esetkonzultáció	298	97
Esetmegbeszélés	7	12
Egyéni gondozási-nevelési terv készítése	86	80
Első védelembe vételi tárgyaláson való részvétel	39	46
Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel – nevelésbe vétel	6	13
Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel – védelembe vétel	26	32
Elhelyezési értekezleten, illetve tárgyaláson való részvétel	4	4
Egyéb hatósági tárgyaláson való részvétel	0	0
Családlátogatás	464	138
Környezettanulmány készítésében való közreműködés	3	3
Környezettanulmány készítése	41	53
Összesen	1004	528

A hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek száma a 2019. évihez képest (717 eset) 29%-kal emelkedett. Nőtt a telefonon történő esetkonzultációk száma, a személyes esetmegbeszélések és esetkonferenciák száma viszont csökkent. Mind az emelkedés, mind pedig a csökkenés a vírushelyzet miatt elrendelt rendkívüli szabályok miatt alakultak így.

Ezzel szemben nagy arányban megnövekedett a családlátogatások száma, amelyet a következő táblázatban látható megnövekedett esetszám is indokolt a megfelelő óvintézkedések betartása mellett.

A Család- és Gyermekjóléti Központ által hatósági intézkedés kapcsán gondozott kiskorúak és 18. életévüket betöltött fiatalok településenkénti számát mutatja az 5. sz. táblázat.

5. sz. táblázat: A Család- és Gyermekjóléti Központ által hatósági intézkedés kapcsán gondozott kiskorúak és 18. életévüket betöltött fiatalok száma településenként, 2020.

	Hatósági intézkedés				
	Védelembe vett	Ideiglenes hatállyal elhelyezett	Nevelésbe vett	Szakellátásból utógondozásba kikerült	Összesen
Almásfüzitő	7	0	3	0	10
Ács	25	1	9	7	42
Bana	1	0	6	0	7
Bábolna	4	0	4	3	11
Csém	1	0	0	0	1
Kisigmánd	2	0	0	0	2
Komárom	9	1	27	0	37
Mocsa	5	0	3	1	9
Nagyigmánd	11	0	1	0	12
Szomód	1	0	0	0	1
Összesen	66	2	53	11	132

A táblázat adataiból látható, hogy járásunk 9 települése közül az adott település lélekszámához arányítva a legtöbb, gyermeket veszélyeztető, súlyos problémával küzdő család Ácson él.

Összességében elmondható, hogy a hatósági intézkedésekben érintett gyerekek száma az elmúlt évben enyhén megemelkedett a tavalyihoz képest (126 fő). A leginkább Nagyigmándon kiugró az emelkedés a települések közül, ahol több, mint kétszeresére nőtt (5 fő 2020-ban).

Pozitív tendencia, hogy a nevelésbe vett családok száma összességében csökkent, valamint nőtt a szakellátásból kikerült gyerekek száma, akik visszakerülhettek vér szerinti családjukba, vagy valamelyik rokonuk családba fogadta őket. Az év során összesen 5 gyermeknél volt szükség a családból való kiemelésre (Ácson, Komáromban és Nagyigmándon), viszont 6 gyermek hazakerülhetett vérszerinti családjához (Ácson, Bábolnán).

Negatív tendencia, hogy a védelembe vett gyermekek száma nőtt a tavalyihoz képest, főként Nagyigmándon, ahol több mint háromszoros az emelkedés, valamint kisebb mértékben Almásfüzitőn, Mocsan és Kisigmándon.

A Központ gondozottjai között egy fő, az intézmény ellátási területén kívül eső településen élő védelembe vett gyermek is szerepel, mivel a lakóhely szerint illetékes Család- és Gyermekjóléti Központ az esettel kapcsolatban kizárásra került.

Speciális szolgáltatások biztosítása

A Központ további feladatát jelenti a gyermekvédelmi prevenciót és a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítését célzó ún. **speciális szolgáltatások biztosítása**, amelyek a Komáromi Tám-Pont Család- és Gyermekjóléti Intézmény esetében a következők:

1. A **pszichológiai tanácsadás** célja az intézményt felkereső személyek problémáinak és ezek okainak pszichológiai módszerekkel való feltárása és korrigálása lenne, azonban a Központ 2020-ban nem biztosított ilyen szolgáltatást. Az Intézmény által korábban foglalkoztatott pszichológus ugyanis 2018. december 31. napjával távozott, az álláshely betöltésére tett folyamatos erőfeszítések viszont a tavalyi év végéig sikertelenek maradtak.

Bábolnán és Ácson a települési önkormányzatok segítségével a helyben működő család- és gyermekjóléti szolgálatok saját pszichológussal nyújtják többlétszolgáltatásként saját klienseiknek (Bábolna és Ács lakosainak) a pszichológiai tanácsadást.

2. A Központ **jogi tanácsadás** keretében vele a szolgáltatásra megállapodást kötött ügyvédi iroda útján tanácsadást, irat- és beadványszerkesztést biztosít az igénybevevők számára kísérés és jogi képviselet nélkül.

3. A **mediáció** konfliktusmegelőző és konfliktuskezelő szolgáltatás, amelynek során az érintett felek vitájának rendezésében egy semleges, pártatlan szakember működik közre. A mediáció során a felek álláspontjának konstruktív egyeztetése zajlik olyan módon, hogy végeredményül egy közösen kialakított, mindkét fél részéről felvállalt és teljesíthető megegyezés jöjjön létre.

4. A **kapcsolattartási ügyelet és ezzel összefüggő közvetítői eljárás** célja a gyermek és külön élő szülője problémamentes kapcsolattartásának elősegítése mediáció, kapcsolattartásra alkalmas semleges hely és szakember biztosításával. Az Intézmény a szolgáltatást a 2016-tól életbe lépett jogszabálmódosítást megelőzően, a jogszabály által megkövetelthez képest lényegesen magasabb szakmai színvonalon, a Kapcsolatügyelet módszere szerint nyújtotta 18 éven át. A Kapcsolatügyelet módszertana a jogszabálmódosítás óta csak vállalt szolgáltatásként lenne követhető, azonban az Intézmény kapacitását a kapcsolattartási ügyelet biztosítása a nagyszámú igénybevétel és a kevés szakember miatt teljes mértékben leköti.

5. A **készenléti ügyelet** céljára a Központ egy állandóan hívható telefonszámot biztosít a nyitvatartási időn túl felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítségnyújtás, tanácsadás vagy tájékoztatás céljából. 2017-től a készenléti ügyelet új feladata az otthonából kihülés miatt kórházba került, ott ellátott személy hazabocsátásával összefüggő tevékenység megszervezése is. A készenléti ügyelet biztosítására az Intézmény megállapodást kötött 12 munkatársával, akik 12 hetente ismétlődő ciklusokban, összefüggően 1-1 hétig látják el a készenléti ügyelettel összefüggő feladatokat.

6. Az **utcai szociális munka** keretében biztosítani kell a csellengő gyermek vagy fiatal helyzetének, életkörülményeinek figyelemmel kísérését, szükség esetén ellátásának kezdeményezését, illetve az ellátás biztosításához kapcsolódó intézkedés megtételét. A **lakótelepi szociális munka** célja a magatartásával testi, lelki, értelmi fejlődését veszélyeztető, szabadidejét az utcán töltő, kallódó, csellengő fiatalok speciális segítése. Az utcán szociális munkát végző információkat gyűjt célcsoportja szabadidő-eltöltési, magatartás-viselkedésbeli

szokásairól, melyek alapján szükségletspecifikus segítő programokat szervez. Intézményünk ezzel kapcsolatos tevékenységét 2020-ban azon szabadidős programok szervezése jelenti, amelyeket a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat tevékenységénél mutattunk be.

7. A családterápia és a párterápia a családi működési zavarok, illetve a párkapcsolati problémák leküzdésében, illetve kialakulásuk megelőzésében, egy új egyensúlyi állapot megteremtésében és az ahhoz való alkalmazkodásban, új viselkedési formák kialakulásában nyújt segítséget a családtagoknak vagy a párt alkotóknak a nem megfelelő működés által okozott testi és lelki tünetek megelőzése és megszűnése érdekében. Mivel a pszichológusi státusz 2019. január 1-től betöltetlen, e szolgáltatás 2020-ban nem volt biztosított az Intézményben.

8. Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység az óvodás és iskolás gyerekek fejlődését segíti szociális kapcsolataik, társadalmi integrációjuk javításával. A munka fókuszában a prevenció áll, de cél a hátrányos helyzetű gyermekek és családjaik részére személyes támogatást nyújtani a sikeres iskolai munka és a továbbtanulás érdekében, a hátrányos helyzetű gyermekek szükségleteiből és az adott intézményben megjelenő problémáiból kiindulva aktív és célirányos szociális munka keretében támogatni a hátrányos helyzetű gyermekek családjainak problémakezelését, illetve megoldását.

További cél a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, családi nevelő háttér formálása, illetve a gyermekek szociális technikáinak fejlesztése annak érdekében, hogy képesek legyenek saját környezetük szociális problémájának megoldására. Az iskolai szociális munka további hozadéka lehet, hogy a gyermek-szülő, a gyermek-pedagógus, valamint a szülő-pedagógus viszony is javul, illetve rendeződik. Az iskolai szociális munkás fő munkaformája az egyéni esetkezelés (tanácsadás nehéz élethelyzetekben, konfliktushelyzetek esetén, szociális problémák rendezéséhez nyújtott segítség, pályázati tanácsadás, továbbirányítás stb.), a családokkal végzett szociális munka (tanácsadás, információnyújtás iskolával, óvodával kapcsolatos kérdésekben, nehéz élethelyzetek esetén stb.), a szociális csoportmunka (osztályközösségek támogatása csoport-módszerekkel, problémaszociális csoportfoglalkozások, pályaaorientációs csoportok stb.), valamint a közösségi munka (együttműködés a diákönkormányzattal, szülői munkaközösségekkel, programok tervezése és szervezése a szabadidő hasznos eltöltésére, illetve egymás támogatására, részvétel az iskolai túrákon, osztálykirándulásokon, projektekben és pedagógiai napokon, információs rendezvények tanároknak stb.).

Bár az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység 2018. szeptember 1-től vált kötelezővé, a Komáromi Tám-Pont Család- és Gyermekjóléti Intézmény már 2017. január 16-tól biztosítja ezt a szolgáltatást a Komáromi járás összesen 31 köznevelési intézményéből (óvoda, általános iskola, középiskola és kollégium) 22 intézményben, amelyhez a 2017. október 1-től 2019. március 31-ig terjedő időszakra egy jelentős összegű EFOP pályázati támogatást is elnyert. 2018 szeptemberétől az Intézmény a pályázati projektben részt nem vett, de a járásban működő oktatási intézmények számára is biztosítja a szolgáltatást.

Az intézményekben felmerülő igényeknek megfelelően – az országban egyedülálló módon – a Komáromi járásban az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység fő profiljává az osztályközösségeken belüli közösségfejlesztő tevékenység vált, amelynek eredményességének ellenőrzésére sajátos módszer került kidolgozásra. Az utóbbi időben – a gyermekeknek és fiataloknak az óvodai és iskolai szociális segítőkkal való bizalmasabb kapcsolatainak

kiépülésével – egyre nagyobb igény van azonban az egyéni tanácsadásra. Az óvoda-iskolai szociális segítők gyakran tartanak szabadidős programokat, játszóházakat is a köznevelési intézményekben, de volt felkérés tantestület számára minőségfejlesztési tréning keretében tartott foglalkozásra, szülő-pedagógus közötti közvetítésre is.

Az óvodai- és iskolai szociális munkások a nyári szünetben részt vettek a Komáromi Járásban működő 5 általános iskola nyári szünetben tartott táborában, valamint Komáromban, a Községi Házban heti 3 napban 6 héten át tartottak foglalkozásokat 7 és 13 év közötti gyerekek számára, valamint 1 napot eltöltöttek az Ácsi Szociális Alapszolgáltatási Központ nyári táborában is.

A fenti alkalmakon az alábbi foglalkozásokat tartották:

- Önismeret, közösségépítés, készségfejlesztés:
Szociális készségfejlesztés, közösségépítés a szociális munka eszközeivel, különböző egyéni és csoportos játékos foglalkozásokon keresztül.
- Mese délután: különböző régi idők és modern mesék, játékos és kézműves módon történő feldolgozása. Készségfejlesztő foglalkozások egyszerű anyagok, újrahasznosítható dolgok felhasználásával.
- Sport: Különböző ügyességi feladatok, sorversenyek, régi idők mozgásos játékeinak felelevenítése.

A fenti speciális szolgáltatások igénybevételi adatait a 6. sz. táblázat mutatja.

6. sz. táblázat: A Család- és Gyermekjóléti Központ által biztosított speciális szolgáltatások keretében végzett szakmai tevékenységek és az összes ellátott száma 2020-ban szolgáltatási típusonként

Megnevezés	Speciális tevékenység és az ezzel ellátottak száma	
	Összes tevékenység száma	Ellátottak száma (fő)
Pszichológiai tanácsadás	0	0
Jogi tanácsadás	65	55
Kapcsolattartási ügyelet	116	29
Készenléti ügyelet	3	3
Utcai (lakótelepi) szociális munka	0	0
Család- és párterápia	0	0
Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység	4.041	1.275
Összesen	4.222	1.359

Az Intézmény által biztosított speciális szolgáltatásoknál a szakmai tevékenységek száma nagymértékben lecsökkent. Ez egyrészt az elmúlt évben kialakult vírushelyzet miatti

ügyfélfogadás szünetelésének következményeként alakult így, mivel a jogi tanácsadás csak telefonon tudott megvalósulni, valamint a kapcsolattartási ügyelet közel 3 hónapig szünetelt. Másrészt az óvodai- és iskolai szociális segítő tevékenység is akadályokba ütközött, mivel az év első felében minden iskola áttért online oktatásra és a legtöbb óvoda is bezárt, vagy csak korlátozottan működött, valamint az év második felében a középiskolák működtek online formában.

A Család- és Gyermekjóléti Központ és a Komáromi járás településein működő szolgálatok között a napi szintű és kiegyensúlyozott a kapcsolat. Az együttműködés keretében napi szinten kerül sor személyes vagy telefonos konzultációra, illetve igény szerinti gyakorisággal tartanak szakmai megbeszéléseket a járás összes család- és gyermekjóléti szolgálatára és a Család- és Gyermekjóléti Központ részvételével.

A jelzőrendszeri tagok 2020. évi tapasztalatairól szóló tájékoztatások összefoglalása:

Egészségügyi szolgáltatást nyújtó intézmények és személyek

A **Védőnői Szolgálat**tal való együttműködés szerves részét képezik a gyermekvédelmi tevékenységnek. Intézményünkkel jól működő szakmai kapcsolatot tartanak. A védőnők munkájuk során az általuk gondozott családoknál leggyakrabban előforduló problémaként a rossz higiénés viszonyokat és a házastársi konfliktusokat említették.

Házi gyermekorvosok, a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat együttműködése a legtöbb házi gyermekorvossal kiváló.

Dr. Schler Szilvia Dorottya gyermek háziorvos

A járványveszély a közösségi látogatásokat, előadásokat illetően korlátozóan érintette.

A doktornő előadásai kapcsán kb. 50 tanulóval történt eszmecsere során az alábbi tapasztalatokat foglalta össze:

„A tanulók előre leírt és menet közben feltett kérdéseiből /13 évesek/nagyon szomorú kép rajzolódott ki.

Éretlenek, elemi anatómiai /saját testük/ ismereteik hiányoznak és komoly fogalmi zavarai vannak nagy százalékban/ szexuális irányultság, serdülőkori tüneteik, egészséges életmód/ételek, pihenési rituálék/.”

Az óvodai előadások már 2 éve szülői érdektelenség miatt elmaradtak.

A Család-és Gyermekjóléti Intézménnyel 5-6 család esetében állt a doktornő kapcsolatban együttműködésünket jónak értékelte.

Dr. Zsilka Ilona házi gyermekorvos

A Covid-19 járványveszély miatt a családok otthonukban való látogatása szünetelt a múlt évben.

Az elmúlt évre vonatkozóan továbbra is jónak tartotta az együttműködést intézményünkkel. A jelzőrendszeri tagokkal a kapcsolat változónak ítélte. A védőnőkkel kiválóan értékelte, az oktatási intézmények esetében némi hiányosságot állapított meg, melynek okát sok esetben a szülői negatív magatartásnak tulajdonította.

Javaslattal élt a gyermekpszichológus és gyermekpszichiáter szakember biztosítására.

Szociális szolgáltatást nyújtó intézmények, szervezetek

Komárom Város Egyesített Szociális Intézménye

Komárom Város Egyesített Szociális Intézménye 3 intézményi egységből áll. Illetékessége Komárom Város közigazgatási területe.

Az Idősek Otthona, intézményi egység az intézmény székhelyén, 90 fő időskorú teljeskörű ellátásáról gondoskodik. Az idősek otthona kihasználtsága maximális, a bejutási idő átlagosan 5-8 hónapra tehető.

A Gondozási Központban idősek klubja, házi segítségnyújtás, szociális étkeztetés és jelzőrendszeres házi segítségnyújtás szolgáltatás működik. Az idősek klubját átlagosan napi 22 fő látogatja. A szociális étkeztetésben részesülők száma 66 fő. A házigondozottak száma 24 fő. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtást a kistérség 8 településén működtetnek, jelzőkészülékkel rendelkezők száma a 8 településen összesen 70 fő.

A Hajléktalanok Menedékházában nappali melegedőt, népkonyhát és éjjeli menedékhelyet működtetnek. A nappali melegedőt napi szinten 31 fő látogatja, a népkonyhát napi átlagban 39 fő veszi igénybe. Az intézmény éjjeli menedékhelye maximális kihasználtsággal működik. Gyermekek, felnőttek, idős bántalmazásait, elhanyagolását, vagy egyéb veszélyeztetettségét az intézményi ellátás során nem tapasztaltak. Családban felmerülő szociális, mentálhigiénés problémákat, illetve egyéb krízishelyzeteket nem észleltek. Amennyiben családokban, ellátottaiknál krízishelyzetet észlelnek, és annak megoldását saját hatáskörükben nem tudják elhárítani, azonnal jelzéssel élnek a jelzőrendszeri tagoknál, a veszélyelhárításban intézkedéseket kezdeményeznek.

Véleményük szerint jó kapcsolatot ápolnak a Tám-Pont Család- és Gyermekejóléti Intézménnyel. Ezen együttműködés keretében szerepelt intézményünk által nyújtott - a rászorulóik részére - tartós élelmiszersomagok összeállítása, jogi tanácsadás, pszichológusi segítség, lakhatási problémájukban, hivatalos ügyintézésben való segítségnyújtás.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Komáromi Csoportjával is nagyon jó kapcsolatot ápolnak (adományok közvetítésével, ünnepi rendezvények szervezésével). A város óvodásai, oktatási intézményei szintén rendszeresen színvonalas műsorral örvendeztetik meg az idős embereket. A Komáromi Rendőrkapitánysággal is kapcsolatban vannak. Leginkább a Hajléktalanok Menedékháza ellátottai ügyében.

Az idősek otthonában minden évben egészséghetet szerveznek, ahol lehetőségük van résztvenni a hozzátartozóknak, érdeklődőknek és leendő lakóknak. Lehetőségük van

betekinteni az otthon életébe, mindennapjaiba. Különböző szűrő- és felvilágosító programokon is részt vehetnek.

A 2020. évi COVID-19 világjárvány a korlátozási szabályok betartásával nagy mértékben befolyásolta az intézmény életét.

Az intézményvezető ellátási szükségletként említette meg az idők részére biztosított átmeneti otthon létrehozását, mely többek között a kórházból kikerülő idők számára, nyújtanak elhelyezési lehetőséget.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Komáromi Csoportja elsősorban családok megsegítésében nyújt segítséget.

A világjárvány csak egy félévnyi munkát engedett, a járvány előtt és a két járvány között. Heti rendszerességgel vesznek részt a használt, jó állapotú ruha osztásban élelmiszert kéthetente osztanak, a bútorraktárunk is a rászoruló családok rendelkezésére áll. 2020-ban saját forrásból tudtak karácsony előtt élelmiszert osztani. Fát 7 család kapott. Sajnos a nyári tábor nem tudták megrendezni a járvány miatt.

Fogyatékos fiatalok komplex fejlesztése történik a Máltai Házban

Benne: - mozgásterápia

- részképességek fejlesztése
 - finom mozgás, grafomotorika
 - jobb - bal differenciálás
 - téri tájékozódás
 - figyelem fejlesztés
 - írás, olvasás, számolás gyakorlása
- zeneterápiás játékok
 - (hallásfejlesztés, szorongás oldás)

Kallódó és fogyatékos fiataloknak sport tevékenységet (futball) szerveztek.

Rászorulók számára segítettek kifizetni a lakbértartozást és a közüzemi díjat.

A család- és gyermekjóléti szolgálattal jónak ítélték meg a kapcsolatot. Az együttműködés több ponton valósul meg, ilyen a gyógyszer juttatása az iskolakezdési támogatás, bútor adomány, kulturális programok összehangolása, közös szervezése.

Felmerülő szükségletként említették a szegény fiatal családok számára elérhető olcsó, szociális bérlakások építését.

A téli tüzelő a rászorulók számára változatlanul nagy gondot jelent. Ebben a szeretetszolgálat csak jelképesen tud segíteni.

Magyar Vöröskereszt Komáromi Szervezete

A Vöröskereszt helyi szervezete intézményünkkel való kapcsolatát nagyon jónak ítélte meg. Az elmúlt években több közösen szervezett programban együtt vettek részt (Egészségnapokat, Vöröskeresztes Családi napok)

Az elmúlt évben az ismert okok miatt -világjárvány- egyetlen nagy rendezvényünkön tudtunk együtt dolgozni, mely program nagyon jól sikerült, több száz gyermek és felnőtt közös meglelégedésére.

Városi adománykiosztásban április végén, melyet Intézményünk szervezett, a Komáromi Vöröskereszt több száz édesség adománnyal járult hozzá.

Területünkön lévő nyári táborokban lévő gyerekeknek a szervezet édesség adománnyal kedveskedett.

Karácsonyi adományok kiosztásában, az adományok mind szélesebb körben való kijuttatásában a Vöröskeresztnak szolgálatunk segítséget nyújtott, több mint 100 csomagot tudtak kiosztani a rászorultak részére.

Hatósági munkát végző intézmények

Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Komáromi Járási Hivatal Hatósági és Gyámügyi Osztálya

A gyermekvédelmi jellegű, illetve a családokat érintő **prevenciós** jellegű és intervenciós tevékenység:

Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Kormány megbízottjának 7/KMB/2020.(IV.15.) számú utasítása a Komárom- Esztergom Megyei Kormányhivatal jelzőrendszeri tevékenységének hatékonyabbá tételéről és a jelzőrendszeri munkacsoport létrehozásáról szóló szabályozás, amely rögzíti többek között a jelzőrendszeri tagok jelzési kötelezettségének formáját, az együttműködési szabályokat.

Az utasításban meghatározottak szerint a védőnői és a család- és gyermekjóléti szolgálatok, valamint a járási hivatalok jelzőrendszeri felelősei továbbra is havonta adatszolgáltatásra kötelezettek a nem együttműködő családokról, továbbá a kapott és küldött jelzésekről.

2020. évben munkacsoport ülései a járványhelyzet miatt maradtak el.

A járási hivatal jelzőrendszeri felelőse 2020. évben is havonta teljesítette az utasítás szerinti adatszolgáltatást a Kormányhivatal felé.

Eszerint januárban 6 jelzést, februárban 5, áprilisban 3, májusban 5, júniusban 1, júliusban 3, augusztusban 7, szeptemberben 4, októberben 9, novemberben 6, decemberben 2 kiskorúra vonatkozó jelzést továbbított. (Összesen: 51 jelzés)

A jelzések megoszlása:

19 gyermeket érintően a Rendőrkapitányságtól
12 gyermek ügyében oktatási intézményekből
11 gyermek ügyében szülői bejelentés alapján
5 gyermek ügyében a gyermekjóléti szolgálattól
2 gyermek ügyében a Komáromi Járásbíróságtól (távolságtartás elrendelése) érkezett, és
2 kiskorú gyermek ügyében a Komárom-Esztergom Megyei Főügyészség kezdeményezett hatósági eljárást,

Megelőző pártfogó felügyelet elrendelése ügyében 13 kiskorúval szemben indult eljárás, 2020. évben, melyből a pártfogó felügyelő kockázat elemzése alapján a megelőző pártfogást nem rendelték el.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, a Gyvt. 68. § (1) bekezdése szerint:

Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételevel megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi.

A **védelembe vételi** eljárásokban megfelelő volt a kapcsolat a Tám-Pont Család- és Gyermekjóléti Intézmény esetmenedzsereivel és a települési családsegítő szolgálatokkal. A védelembe vételi eljárás lefolytatásához és a döntéshozatalhoz szükséges javaslatok, tájékoztatások a jogszabályban megadott határidőben megérkeztek.

Az esetmenedzserek és családsegítők megjelentek a tárgyalásokon, akadályoztatásuk esetén a Tám-Pont Család és Gyermekjóléti Intézmény képviselője vett részt.

Az esetmenedzser és családsegítő kollégák fegyelmezetten vették tudomásul, hogy a járványhelyzet miatt tartott tárgyalások eltértek a megszokottaktól. A tárgyaló helyiségben nem lehetett egyszerre jelen valamennyi érintett, meghallgatásuk több fázisban történt, ami a tárgyalások időtartamát megnövelte.

A védelembe vételek jellemző okai: szülői elhanyagolás, 50 órát elérő igazolatlan iskolai mulasztások, magatartási problémák voltak.

- A családban maradó gyermekekkel kapcsolatos gyámhatósági intézkedések számadatokkal, együttműködési tapasztalatok:

E feladatellátás keretében 2020. évben egy fővel nőtt a védelembe vett gyermekek száma 2019. évhez képest. 27 gyermeket vettek védelembe, 19 gyermek védelembe vétele szűnt meg, illetve került át illetékesség változás miatt másik gyámhatósághoz.

2020. év december 31-én nyilvántartott védelembe vett gyermekek száma 43 fő volt, ami 8 fővel haladta meg az előző évit. A 43 kiskorúból 7 fő komáromi lakos volt.

A védelembe vételek okai 2020. évben

- 13 gyermek esetben a szülőnek felróható magatartás,
- 8 gyermekeknél 50 órát meghaladó igazolatlan iskolai hiányzás
- 2 gyermeknél környezeti ok miatt
- 3 gyermekkorú által elkövetett szabálysértés miatt felróható magatartás
- 1 gyermek bántalmazása

2020. évben 3 (volt közöttük korábbi évben védelembe vett gyermek) gyermek bántalmazása miatt tettek feljelentést. 2021. évben egy eljárás lezárult, a bántalmazó személy megrovásban részesült.

A szülői felügyelet alatt álló kiskorúak kapcsolattartásának megvalósulása érdekében jó a gyámhatóság és az Intézmény együttműködése. 2020. évben egy család két gyermeke esetében a gyermekek átadás- átvételének helye a Komáromi Tám-Pont Család és Gyermekjóléti Intézmény volt. Ebben az ügyben gyámhatósági megkeresésre jelentős segítséget tudtak nyújtani az intézmény szakemberei a kiskorúak érdekében megfelelő kapcsolattartás döntés érdekében.

A jó együttműködés megnyilvánult a gyámhatósági megkeresésekre adott megfelelő tartalmú válaszokban, javaslatokban is. 2020. évben a járványügyi helyzet miatt több esetben telefonon konzultáltak a családsegítőkkel, esetmenedzserekkel.

Álláspontjuk szerint javítaná az együttműködést és elősegítené a kiskorúak ügyeiben a minél gyorsabb és hatékonyabb, megnyugtató döntéseket, ha az esetleges azonnal intézkedést igénylő ügyekben a lehető leggyorsabban érkezne írásbeli tájékoztatás a gyermek vagy gyermekek veszélyeztetettségéről a telefonon történt jelzést követően, illetve az írásbeli tájékoztatás megelőzné a szóbeli (telefonon történő) jelzést.

A prevenció eredménytelensége esetén szükséges gyámhatósági intézkedések

- A gyermekek családból történő kiemelésével kapcsolatos intézkedések 2020. évben

A gyámügyi igazgatási feladatellátást a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006.(XII.23.) Kormányrendelet 4.§-ában foglaltak alapján látták el 2020. évben.

Ennek keretében dönt a hatóság a gyermekek ideiglenes hatályú elhelyezéséről külön élő szülőnél, harmadik személynél és ilyen esetben pert indít, a gyermek ennél a személynél történő elhelyezés iránt, vagy ilyen alkalmas személy, hozzátartozó hiányában ideiglenes hatállyal gyermekvédelmi szakellátásban helyezi el, amit harminc napon belül felül kell vizsgálni. A felülvizsgálat eredményeképpen a gyermek visszakerülhet a családjába, vagy életkorától függően nevelőszülőhöz, vagy gyermekotthonba kerül.

A gyermekek családból történő kiemelése (ideiglenes hatályú elhelyezés, nevelésbe vétel) során a korábbi évekkel egyezően 2020. évben is a települési gyermekjóléti alapellátás családsegítőinek és a Tám-Pont Család- és Gyermekjóléti Intézmény esetmenedzsereinek javaslataira, tájékoztatásaira támaszkodott a gyámhatóság.

Az ideiglenes hatályú elhelyezés és a nevelésbe vétel adatai:

2020 évben 2 gyermek ideiglenes hatályú elhelyezéséről a döntött gyámhatóság. 1 gyermek esetében a felülvizsgálatot követően az elhelyezést megszüntettette hatóság, és a gyermek szülői felügyelet alá került. 1 gyermek esetében pedig harmadik személynél helyezte el a gyermeket, és pert indított a Komáromi Járásbíróságon. A per jelenleg folyamatban van.

5 gyermek került gyermekvédelmi szakellátásba, amelyből egy gyermek ügyét illetékesség változás miatt áttételre került. A nevelésbe vett gyermekek között nem voltak testvérek, tehát 5 nevelésbe vételi ügyet folytatott le a gyámhatóság.

2019. évhez képest eggyel volt kevesebb a nevelésbe vételi döntések száma.

Az 5 gyermek közül 2 gyermek gyermekotthonba, és három gyermek nevelőszülőhöz került.

A nevelésbe vett gyermekek közül a legidősebb 17 éves, a legfiatalabb 4 éves korú volt.

A nevelésbe vett gyermekek közül 4 gyermek a kiemelést megelőzően védelembe vétel hatálya alatt állt.

A nevelésbe vett gyermekek közül 3 gyermek komáromi, 2 gyermek ácsi lakos volt.

A nevelésbe vételhez és felülvizsgálathoz kapcsolódó tárgyalásokon az esetmenedzserek megjelentek, aktívan közreműködők.

2020. évben 6 kiskorú nevelésbe vételének megszüntetéséről született döntés, ebből 2 gyermek bábolnai, 1 gyermek komáromi, 2 gyermek tatabányai lakos volt a nevelésbe vételt megelőzően. A nevelésbe vételek megszüntetésére vonatkozó eljárásban nagyban támaszkodott az eljáró hatóság az Intézmény esetmenedzsereinek javaslatára, véleményére, mivel a gyermekvédelmi szakellátásba került gyermekek vér szerinti szüleivel a Család és Gyermekjóléti Intézményeknek folyamatosan kapcsolatot kell tartani.

- Gyermekvédelmi jellegű problémák, amelyek meghaladják a gyámhatóság kompetenciáját:

Továbbra is gyermekvédelmi jellegű probléma a súlyos pszichés, disszociális tüneteket mutató, illetve a pszichoaktív szert használó gyermekek családból történő kiemelését követő megfelelő intézményi, tehát speciális intézményi elhelyezése, mert kevés a speciális intézményi férőhely.

Továbbra is szükséges lenne családok átmeneti otthonának létrehozása Komárom városban, mivel ilyen intézményi elhelyezést a szülők és a gyermekek együttesen

vehetnek igénybe, mellyel elkerülhető lenne a gyermekek kiemelése a vér szerinti családjukból. Ez az igény több esetben a lakhatási problémákkal küzdő családoknál merült fel.

A Gyvt. 79. § (4) bekezdésében foglalt pszichiátriai betegek otthonára nagy szükség lenne a rászoruló kiskorúak érdekében.

Nem megnyugtatóan megoldott a gyermekvédelmi szakellátásból kikerült 18. életévüket betöltött, utógondozói ellátásra jogosult fiatalok állapotuknak megfelelő intézményi elhelyezése.

A fiatal felnőttek differenciált, igényeikhez jobban igazodó elhelyezése érdekében indokolt lenne a Komárom-Esztergom Megyei Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat és Gyermekotthonai, illetve a nevelőszülői hálózatot fenntartó gyermekvédelmi szolgáltatók utógondozói férőhelyeinek bővítése.

Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal **Hatósági Főosztály Igazságügyi Osztály**

Pártfogó felügyelői szakterület

A fiatalkorúak pártfogó felügyelői tevékenység keretében Komárom város illetékességi területén a 2020. évben 1 fő pártfogó felügyelő dolgozott.

A Pártfogó Felügyelői Szolgálat célja a bűnismétlés kockázatának csökkentése. A pártfogó felügyelő alternatív büntetések végrehajtásával, az elkövető szükséges mértékű és következetes ellenőrzésével segíti a büntetőjogi következmények maradéktalan érvényesülését, a közösség védelmének megőrzését; támogató tevékenységével növeli a társadalmi integrációjának esélyét.

A Pártfogó Felügyelői Szolgálat a helyreállító igazságszolgáltatás elve alapján működik. Célja, hogy az elkövető ellenőrzésével és irányításával elősegítse annak a megakadályozását, hogy ismételten bűncselekményt kövessen el, és segítséget nyújtson a társadalomba való beilleszkedéséhez, az ehhez szükséges szociális készségek kialakításához, a feltételek megteremtéséhez; közreműködik továbbá a sértettek érdekeinek érvényesülésében.

Pártfogó felügyelői munkát a Pártfogó Felügyelői Szolgálat tevékenységéről szóló 8/2013. (VI. 29.) KIM rendelet szabályozza, mely fiatalkorúak pártfogó felügyelete végrehajtásának külön szabályai között szereplő gyermekvédelmi feladatok ellátása vonatkozásában az alábbiakat tartalmazza:

*53. § (1) * A pártfogó felügyelő feladatai ellátása során együttműködik a pártfogolt lakcíme vagy tényleges tartózkodási helye szerinti család- és gyermekjóléti szolgálattal, család- és*

gyermekjóléti központtal, a fővárosi és megyei kormányhivatal gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatalával, továbbá a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal gyermek- és ifjúságvédelmi koordinátorával addig az időpontig, amíg a fiatalkorú a 18. életévét be nem tölti. Ennek keretében a pártfogó felügyelő

a) a pártfogó felügyelet kezdetekor tájékozik a pártfogolt esetleges korábbi gondozásának, védelembe, illetve nevelésbe vételének tapasztalatairól,

b) * a család- és gyermekjóléti szolgálat, a család- és gyermekjóléti központ vagy a gyámhatóság meghívására részt vesz az esetmegbeszéléseken, illetve pártfogoltja ügyében esetmegbeszélés tartását kezdeményezi,

c) * kezdeményezheti, hogy a család- és gyermekjóléti szolgálat vagy a gyámhatóság javasolja a helyi önkormányzatnak olyan új ellátások bevezetését, amelyek speciális képzésekkel, foglalkoztatási lehetőségekkel, hasznos szabadidő programokkal segítik a pártfogolt fiatalkorúak iskolai hátrányainak leküzdését, szakképzettségének megszerzését, munkafoglalkoztatását és szabadidejének hasznos eltöltését,

d) szakmai javaslatot készít a c) pontban jelzett új ellátási formák kialakítására.

(2) A pártfogó felügyelő gyermekvédelmi intézkedést kezdeményez a fiatalkorú pártfogoltja érdekében a gyámhatóságnál, ha az a fiatalkorú pártfogolt környezetében kialakult súlyos veszélyeztető helyzete megszüntetése vagy egyéb ok miatt szükségesnek látszik.

Komárom vonatkozásában a pártfogó felügyeletet ellátó Nagy Bálint látta el. A pártfogó felügyelő a várost és illetékességi területét érintően minden héten szerdán, szükség esetén gyakrabban is tartott fogadónapot fiatalkorúak részére a Komáromi Járási Hivatal Hatósági Főosztály Igazságügyi Osztály irodai helyiségében a Komárom, Szabadság tér 1. szám alatt.

A 2020-as évben Komárom illetékességi területén (2020. december 31-i adatok alapján) 7 fiatal állt pártfogó felügyelet alatt, ami további 30%-os csökkenést hozott az előző évhez képest. Visszaeső bűnelkövetővel az előző évben sem volt dolgunk a fiatalkorú pártfogoltak körében. A néhány főnyi fiatalkorú pártfogolt az illetékességi területen szétszóródva él, jelentkezési, beszámolási kötelezettségüket a komáromi területi irodában teljesítik az alábbiak szerint: Nagyigmándról 1, Ácsról 1, Komáromból 4 fő. Egy fiatalkorú szabadságvesztés büntetését tölti, a baracskai büntetés-végrehajtási intézetben.

A kérdéses időszakban megelőző pártfogás elrendelésére nem került sor.

2020-ban a város illetékességi területén 30 esetben vált szükségessé környezettanulmány elkészítése. Ebből 15 gyámhatósági eljárás miatt indult, 15-öt a nyomozóhatóság rendelt el. Pártfogó felügyelői véleményt 1 esetben vált szükségessé elkészíteni, és további 1 ügyben rendelte el a bíróság környezettanulmány elkészítését, bűnügyi költség elengedése tárgyában. A bűncselekmények jellegét tekintve zömében a kábítószerrel kapcsolatos (megszerzés, birtoklás, fogyasztás) elkövetések a jellemzőek. Több ügy volt lopás vétséges miatt, illetve a garázda, erőszakos cselekmények jellemzők.

Az elkövetők családi környezete továbbra is változó, de kijelenthető, hogy jellemzően a szülők is aluliskolázottak, 8 általános vagy alacsonyabb végzettségűek. Az anyagi

haszonszerzés, mának élés, kalandvágy, rossz baráti környezet, iskolai konfliktus, befolyásolhatóság a leggyakoribb szubjektív és objektív okai az elkövetéseknek. A fiatalok nagy részének tanulmányi átlaga az elégséges szinten van, de sok köztük az osztályismétlő, beilleszkedési, tanulási zavaros. A jobb módban élő családok gyermekei inkább a kábítószerrel kapcsolatos cselekményeket követték el, náluk kevésbé jellemző az anyagi haszonszerzés céljából elkövetett esetek száma.

A gyermekvédelmi feladatot ellátó szakemberekkel, szervezetekkel, intézményekkel az együttműködést a tavalyi esztendőben sikerült az előző években elért szinten tartani. Az együttműködést mindkét fél részéről segítőkésznek, hatékonnak tartották.

Az előző években felvetett, megoldásra váró helyzet egy gyermekpszichiáter biztosítása a térségben, továbbá a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények miatt indokolt lenne egy helyi elterelést végző intézmény létrehozása. (Jelenleg a fiatalok Komáromból Győrbe vagy Tatabányára kell, hogy járjanak a szükséges kezelésre.)

Emberi Erőforrások Minisztériuma

Aszódi Javítóintézet, Általános Iskola, Szakiskola és Speciális Szakiskola

A Komáromi Család-és Gyermekjóléti Intézmény által kért tájékoztatót a Javítóintézet a gyermekvédelemhez kapcsolódó tevékenysége vonatkozásában az alábbi szempontok figyelembevételével fogalmazta meg:

2021. január 1-jén a javítóintézeti ellátottak összes létszáma 91 fő volt

- 2020-ban 54 fiatalot fogadtak be javítóintézetükbe, ebből egy növendék se jött Komárom-Esztergom megyéből.
- Javítóintézetünkben kizárólag jogerős javítóintézeti nevelést töltő növendék van.
- Jelenleg egyetlen Komárom települési illetékességű fiatal sem tartózkodik intézetükben.
- Utógondozói részlegük által nyújtott ellátásokban egy fő sem volt.
- Az ellátottjaik tekintetében a bűnismétlés elkerülése, az intézményükből kikerülők társadalmi reintegrációjának megvalósítása érdekében az alábbi eszközökkel, programokkal rendelkeznek:
 - szocializációs szintekre épülő pedagógiai csoportprogram
 - belső iskola (1-8 általános iskolai osztály)
 - tanműhely: - munkafoglalkoztatás
 - szakmai képzés (faipari gépkezelő szaktanfolyam, betanított szobafestő szaktanfolyam)
 - önismereti tréning

- informatikai képzés
 - sportolási lehetőségek, szakkörök, intézmények közötti versenyek
 - vallásgyakorlás lehetősége - hittanoktatás
 - könyvtári foglalkozások
 - délutáni csoportprogramok: - csoportos beszélgetések
 - egyéni foglalkozások
 - drogprevenációs foglalkozás
 - játékprogramok
 - életvezetési tanácsadás
- Azon aktuális gyermekvédelmi jellegű problémáik, amelyekre nem találnak választ, megoldást, vagy meghaladják szakmai kompetenciájukat:
- esetleges droghasználat a javítóintézetből történő engedélyezett távollét ideje alatt
 - családi háttér defektusai
 - pszichiátriai ellátás 18 év alatti növendékeink esetében
- A család- és gyermekjóléti szolgálattal való kapcsolatfelvételt és a kapcsolattartást megoldhatónak látják, és jelentős segítséget adhat a javítóintézet részére, többek között az intézetükben lévő fiatalok családi kapcsolatainak felderítése, rendezése, továbbá az elbocsátott növendékeink segítése tekintetében.
- **A jövőre vonatkozó javaslataik a hiányzó ellátásokra, intézményekre, prevenciós programokra, illetve a gyermekvédelmi problémák hatékonyabb kezelése érdekében:**
- drogprevenáció
 - drogfüggő fiatalok kezelésére szolgáló intézmény
 - gyermekpszichiátriai intézmény
 - a javítóintézetből elbocsátásra kerülő növendékeink munkába állásának segítése

Komáromi Aprótalpak Bölcsőde

Komáromban a gyermekek napközbeni ellátását 3 bölcsődében biztosítják, az év folyamán maximális létszámmal működtek, a központban 75, Szőnyben 24, Koppánymonostoron 24, összesen 123 férőhellyel.

2018. évtől Komárom Város Önkormányzata által minden kisgyermek ingyen étkezik, aki eddig fizetett a szolgáltatásért. Ettől függetlenül évről-évre változik az arány a jövedelem határ alatti és a fizetős gyermekek tekintetében.

2020. év során a Szőnyi Zsebibaba és a koppánymonostori Minivár Bölcsőde bölcsődében folyamatos volt a kapcsolattartás az intézmény és a bölcsőde dolgozói között, de nem volt olyan kisgyermek, aki a Családsegítő ajánlásával került volna be az intézménybe.

A Komáromi Aprótalpak Bölcsődébe járó gyermekek közül 1 esetben kérték a Családsegítő szakemberek segítségét, hogy minél hamarabb felvehessék a gyermeket az intézményük falai

közé.

Probléma észlelése esetén jelzéssel éltek, és az intézkedésről tájékoztatást kaptak. A szoros együttműködésnek köszönhetően a gyerekek fejlődése fokozottan figyelemmel volt kísérve. A három bölcsődénkbe járó gyermek és családjaik életének alakulását, egymást rendszeresen tájékoztatva, közösen követték figyelemmel.

A szülők és a kisgyermeknevelők egyaránt segítenek ruhaadományokkal a legnehezebb körülmények között élőknek.

Sajnos ebben a pandémiás helyzetben minden olyan rendezvényt le kellett mondaniuk, ahol csoportosulás, illetve társas érintkezés állhatott volna fent, így gyermeknap, szülői értekezlet sem volt az elmúlt év folyamán. Rendezvényeiket kizárólag szűk körben a délelőtti órákban csak a gyermekek részvételével tartották.

Az intézményvezető úgy érzi, nagyon jó kapcsolatot ápolnak a Komáromi Tám- Pont Család és Gyermekjóléti Intézmény valamennyi dolgozójával, probléma esetén gyors és precíz segítséget nyújtottak, bármilyen jellegű kérdés esetén.

Közoktatási intézmények

Óvodák

Gesztenyés Óvoda

A tanév elején felméri, hogy vannak-e hátrányos, vagy halmozottan hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyermekek az óvodában. Szükség esetén felveszik a kapcsolatot más intézményekkel, (Nevelési Tanácsadó, Családsegítő, védőnő) és tájékoztatást adnak a szülőknek, hogy problémáikkal kihez fordulhatnak, milyen jellegű segítséget kaphatnak.

Fontosnak tartják a családok támogatását, a családi nevelés kiegészítését, a szülőkkel való bizalmas viszony kiépítését. Ennek színtere a szülői értekezletek, fogadó órák, rendezvények voltak. A járványhelyzet miatt ezek részben elmaradtak, részben online módon valósultak meg.

Saját prevenciós programjuk 2020-ban nem volt. Mint ahogy a város többi óvodája is, a Gesztenyés Óvoda is a városi prevenciós programba kapcsolódott volna be, ha a vírushelyzet engedi.

Foglalkoztak a környezetvédelemmel, az ide vágó „világnapokat” tevékenységek keretében megünnepelték a gyermekekkel.

A gyermekvédelmi feladatok hatékony megoldásához jó kapcsolatot ápolnak a Komáromi Tám-Pont Család és Gyermekjóléti Intézménnyel, védőnőkkel, házi gyermekorvossal, és a Nevelési Tanácsadóval.

Különösen jónak tartják az óvodai szociális munkás tevékenységét óvodánkban.

Komáromi Csillag Óvoda

Általános adatok a 2020 évre vonatkozóan:

Óvodai csoportok száma	4
Az óvoda gyermeklétszáma	77
Veszélyeztetett gyermekek száma	2
2H-s gyermekek száma	0
3H-s gyermekek száma	2
Nagycsaládosok száma	27
Sajátos nevelési igényű gyermekek száma	2
A kedvezményes étkezést nem igénylők száma	1

Tevékenységek a nevelési év folyamán:

A tavalyi évben a COVID járvány miatt intézményünk 2020. március közepétől május 5-ig zárva volt. 2020. május 5-től is csak ügyeletes óvodaként működtek a városban. A nagycsoportosok búcsúztatója is a szülők nélkül, zárt ajtók mellett történt. 2020 júniusában nyithatták meg kapuinkat újra a megszokott módon. A nyári leállásuk is csak két hét volt a vírus miatt.

Szeptemberben a szülők sem mehettek be az épületbe, így a gyermekeket a kapuban kellett átvenniük, illetve kiadniuk. Év végétől a szülők bizonyos korlátozások mellett ismét bemehettek az intézménybe, de semmiféle rendezvényen nem vehettek részt.

Prevenációs tevékenységet inkább csoportonként végeztek az óvónők, melybe beletartozott az egyéni lemaradások csökkentése (egyeztetve a fejlesztő-, és gyógypedagógusokkal), a meglévő képességek kibontakoztatása, gyengébb képességek fejlesztése, szociális hiányosságok pótlása, esetleges lelki traumák feldolgozásának segítése.

Jónak tartják a kapcsolatot az óvoda és az intézményünk között, mely köszönhető annak is, hogy óvodai szociális segítő munkatársunk szeptembertől (előtte a vírus miatt nem jöhetett) ismét rendszeresen kijár az óvodába, és a heti témákhoz illeszkedve izgalmas interaktív foglalkozásokat tart a gyerekeknek.

A jelzőrendszeri tagokkal, intézményekkel, szervezetekkel a kapcsolattartást megfelelőnek tartják, szükség szerint megbeszélés formájában felveszik egymással a kapcsolatot.

Komáromi Kistáltos Óvoda

Az óvodába járó gyermekek száma: 63 fő

Nagycsaládosok száma: 13

Két gyermeket nevelnek: 19

Egy gyermeket nevelnek: 22

Egy szülő család: 14

Főként az óvoda körzetében élnek a gyermekek.

A családok anyagi helyzete átlagosnak mondható. A szülők végzettsége zömmel középfokú.

A gyermekvédelmi tevékenységük többretű:

- A gyermekek szociális háttérének megismerése (szeptember)
- A Tám-Pont Gyermekjóléti Központtal való kapcsolattartás (egész évben)
- Év közbeni változások figyelemmel kísérése (folyamatos)
- Segítség nyújtása a rászoruló családoknak az óvoda alapítványa által.

A kialakult vírushelyzet a családokkal való kapcsolattartást nagyban megnehezítette. 2020 márciusában 2 és fél hónapra bezárt óvoda. Ezalatt a szülőkkel online, zárt Facebook csoportot keresztül tartották a kapcsolatot.

A gyermekeket az iskola előkészítés szempontjából különböző online feladatokkal és ötletekkel látták el.

Nagyon hiányzott mind a pedagógusoknak, mind a gyermekeknek a személyes találkozás lehetősége.

Az online platformokon keresztül tudták a gyermekek a speciális ellátást is követni (gyógytestnevelő, fejlesztő pedagógus).

Nem kis kihívás volt ez a pedagógusok részéről sem akiknek az informatikai kompetenciájuknak nagymértékben kellett ehhez a feladathoz fejlődni.

Májusban újból kinyithatták, de a rendezvények megtartása továbbra sem volt engedélyezett.

A családokat bevonó egyéb közös rendezvényeik (évvárók, Anyák napja, játszóházak, Ovi-olimpiai rendezvényeink, András Nap, Márton Nap, Mikulás ünnepség, Karácsony mint „zárt kapus” rendezvényekké váltak.

A pedagógusok úgy látják a szülőknek egyre jobban szüksége lenne életvezetési tanácsokra. Sokszor alapvető dolgokat nem tudnak a gyermekek fejlődésével kapcsolatban. Több esetben látják, hogy a gyermekek gondozatlanok.

Jó lenne tanfolyamot indítani a szülőknek.

A Tám-Pont Gyermekjóléti Intézménnyel való kapcsolatukat jónak értékelték.

Komáromi Napsugár Óvoda

A Komáromi Napsugár Óvoda létszáma ez év januárjában 68 fő volt.

Nagycsaládosok: 21 fő

Tartósan beteg: 1 fő

Rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesül: 0 fő

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Tv. értelmében az óvodapedagógus kötelessége, hogy közreműködjön a gyermekvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

Az Óvodában az intézményvezető és a csoportvezető óvónők év elején felmérést végeznek az esetleges veszélyeztetettségéről, hátrányos helyzetről. Szükség esetén a gyermekjóléti szervekkel való kapcsolatfelvétel az intézményvezető és a gyermekvédelmi megbízott feladata. Szinte napi kapcsolatot tartanak az óvoda védőnőjével, aki sokat segít a családi háttér feltérképezésében, hiszen belátása van a családok otthoni életébe is.

A gyermekvédelmi feladatok hatékony, gyors megoldásában segítségükre vannak a városunkban működő, gyermekvédelemmel foglalkozó intézmények:

- Városi Gyámhivatal
- Önkormányzat Szociális Osztálya
- Komáromi Tám-Pont Család-és Gyermekjóléti Intézménye
- Védőnői Hálózat
- Gyermekorvosok

Ezen intézmények ügyintézőivel az esetek függvényében tartják a kapcsolatot.

Elsősorban kiemelték az óvoda és a gyermekjóléti intézmény jó kapcsolatát.

Munkájuk során figyelemmel kísérik a hátrányos helyzetű családok életét. Jelzik az esetleges problémákat, változásokat. Egyeztetik a segítségnyújtás lehetőségeit.

Az elmúlt évben szerencsére csak egy alkalommal kellett kérni a szolgálat segítségét.

A szociális segítő heti szinten jelen van az óvodában, így ilyen jellegű problémával bármikor felkereshetik.

A gyermekvédelmi feladataik legfőbb céljaként tüzték ki: a megelőzés, az időben nyújtott segítség biztosítását. Ha a megelőzésre már nincs mód, a tünetek okainak megkeresése a legfontosabb, majd a veszélyeztetettség megszüntetése szakemberek bevonásával. Az év eleji szülői értekezleten felhívták a szülők figyelmét arra, kihez fordulhatnak problémáikkal, milyen segítséget tudnak számukra nyújtani.

A gyermek és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai feladataik közül fontosnak tartják:

- A családok támogatását, a családi nevelés kiegészítését.
- Figyelemmel kísérik a szociálisan hátrányos helyzetű, elvált, munkanélküli, sérült vagy beteg gyermeket nevelő családok életét.
- Szükség esetén jellemzést, környezettanulmányt készítenek a családokról.
- Fontosnak tartják a szülőkkel való bizalmas kapcsolat kiépítését.

Mindezeket segíti a szülők bevonása az intézmény életébe, közös programokon való részvétellel.

Komáromi Szivárvány Óvoda

A Komáromi Szivárvány Óvoda, a Lépésről-lépésre pedagógiai program módszereit követi. Céljuk és feladatuk, hogy az óvoda nevelési folyamatába bevonják a családokat.

Kiemelt figyelmet fordítanak arra, hogy az óvoda pedagógusai együttműködjenek és segítséget nyújtsanak a rászorulóknak. Lényeges szempont, hogy a szülőkkel megbeszéljék a felmerülő problémákat, ha szükségesnek érzik, szakemberek véleményét is kikérik.

A pandémia alatt online tartották a kapcsolatot a családokkal, nagy hangsúlyt fektettek a lelki egészség megőrzésére is.

Ebben az évben ismét felmérték a gyermekek szociális helyzetét, súlyos, gyermekvédelmi intézkedést igénylő esetük nem volt.

Az óvoda létszáma: 63 fő
Nagycsaládos: 16 fő
Tartós beteg: 4 fő
GYEK: 2 fő
SNI: 3 fő
BTM: 3 fő

Véleményük szerint a Komáromi Tám-Pont Család- és Gyermejkölési Intézménnyel nagyon jó a kapcsolatuk. Szociális segítő munkatárs az óvodába heti rendszerességgel járt. Az óvodában kis létszámú játékos foglalkozásokat, kreatív tevékenységeket végeztek terápiás jelleggel, ahová mindig szívesen és nagy lelkesedéssel mentek a gyerekek. Az intézmény vezetőjével és a gyermekvédelmi felelőssel szakmai megbeszéléseket folytattak. A felmerülő kérdésekre és problémákra együttműködve keresték a megoldásokat.

A szigorú járványügyi szabályokat betartva óvodán belül ruha és játék adományt osztottak ki a rászoruló családoknak. Az ünnepek előtt a Gyermejkölési Intézmény élelmiszercsomagot ajándékozott az intézményükbe járó, nehéz körülmények között élő gyermekeknek.

A jövőben is számítanak a Komáromi Tám-Pont Család és Gyermejkölési Intézmény prevenciós munkájára.

Javaslatuk a szakmaközi megbeszélés témájára: Az óvodai mentálhigiénés nevelés fontossága.

Komáromi Színes Óvoda

A Komáromi Szőnyi Színes Óvoda 97 felvételt nyert gyermek óvodai ellátásáról gondoskodott.

Az előző évekhez hűen segítik a szociálisan hátrányos helyzetű családokat, figyelemmel kísérik a gyermekek fejlődését. Szülői és dolgozói felajánlások segítségével folyamatosan ellátják a rászoruló gyermekek családját használt ruhaneművel, játékeszközökkel, valamint a háztartásban feleslegessé vált tárgyakkal, eszközökkel.

A Magyar Vöröskereszt karácsony előtt tartós élelmiszer csomagokkal segítette az óvodában a rászoruló családokat.

Az Óvoda kapcsolattartási vonalát folyamatosan működtetik: ezen belül a Családsegítő Szolgálat munkatársával is rendszeres kapcsolatot tartanak, melyet alapján véve jónak és elegendőnek ítélnék. Úgy vélik, jelzőrendszeri feladatuknak továbbra is maximálisan eleget tesznek.

Az Óvoda pedagógiai programja az egészségvédelemre, valamint a környezeti nevelésre épül, ily módon a gyermekek teljes óvodai életét áthatja e területen a prevenciós jelleg.

Az elmúlt tanévben sajnos a pandémia miatt számos betervezett óvodai programjuk elmaradt. Ennek ellenére azért folyamatosan szerveznek a gyermekek részére egészség prevenciós napokat.

Folyamatos kapcsolatban állnak az óvoda védőnőjével, aki rendszeresen elvégzi a gyermekek szűrővizsgálatát.

A fogászati szűrések is elmaradtak, helyette az óvodapedagógusok tartottak játékos tevékenységeket a fog- és szájápolással kapcsolatosan. Mivel Zöld Óvoda is, szinte napi szinten foglalkoznak a környezetvédelemmel. Ezzel kapcsolatosan folyamatosan szerveznek játékos tevékenységeket. A Kemence Egyesülettel közösen létrehozott Színes kert projekttel is igyekeztek erősíteni a gyermekekben környezettudatos magatartás kialakítását.

Az elmúlt évben sajnos a szülőkkel való kapcsolattartás nehezebb volt, mivel nem mentek be az óvodába, így a személyes kommunikáció a pedagógus-szülő között online módon, zárt csoporton keresztül zajlott. Az együttműködés és kölcsönös segítségnyújtás ennek ellenére továbbra is fennmaradt.

A gyermekek fejlesztőpedagógusi és logopédia ellátása az elmúlt nevelési évben is kiemelkedő volt. Nagyra értékelik a Nevelési Tanácsadó és a városi gyógypedagógusok segítő munkáját! Sajnos a plusz fejlesztéseket, a gyermekek szociális, mentális helyzete egyre indokoltabbá teszi.

Az óvodapszichológus jelenlétét továbbra is nagyon szükségesnek tartanak, valamint indokolt lenne egy iskola-óvodabusz működtetése azon családok részére, akik Bélapusztán, Öreghegyen és egyéb kieső területen laknak. Az itt élők nehezen tudják megoldani, hogy gyermekeik eljussanak az oktatási intézményekbe. Mivel több családnak nincs autója, nagy segítség lenne részükre ez a fajta szolgáltatás.

Komáromi Tóparti Óvoda

Az Óvodában a nevelési folyamatot a gyermekvédelmi szemlélet, a gyermekek jogainak érvényesülése, a gyermekek mindenek felett álló érdeke szempontjából tervezik és szervezik.

Felvehető gyermeklétszáma: 100 fő

Igyekeznek a gyermekek családban történő nevelkedését kiegészíteni, a gyermekek szocializációját támogatni, egészséges személyiségfejlődésüket elősegíteni.

A 2020. évben nem volt gyermekvédelmi jellegű probléma az intézményben.

A gyermekcsoportok óvodapedagógusai nevelőmunkájuk során szem előtt tartják a gyermekvédelmi tevékenységet. Kiemelt prevenciós feladatuk az egyéni esetek kezelése, a befogadás és az elfogadás.

Az esetlegesen felmerülő nehézségeket kellő körültekintéssel igyekeznek megoldani.

Az intézmény gondoskodik és támogatja az óvoda és a szülők közötti folyamatos információcserét és együttműködést.

A család- és gyermekjóléti szolgálattal való kapcsolatukat jónak értékelik.

Az óvodai szociális segítő tevékenység véleményük szerint jól működik. A feladatot ellátó szakember óvodával való együttműködése pontos, precíz. Az általa tartott foglalkozásokon az 5-6 éves gyerekek vesznek részt.

Iskolák

Bozsik József Általános Iskola

Prevenációs tevékenység:

Az Iskolában két pedagógus, egy alsó tagozatos és egy felső tagozatos látja el a gyermekvédelmi teendőket. Tanévkezdéskor az osztályfőnökök segítségével felméri a gyermekek szociális helyzetét. Az osztályfőnökökkel folyamatos a kapcsolattartás és egymás tájékoztatása. 2020-ban is részt vettek a városi prevenációs programban. A szakemberek által vezetett foglalkozások, előadások érdekesek, változatosak voltak, amelyeken az iskola összes tanulója részt vett, amíg a vírushelyzet engedte.

Kapcsolat a Gyermekjóléti Szolgálattal:

A Komáromi Tám-Pont Család- és Gyermekjóléti Intézménnyel együttműködő a kapcsolatuk. Több jelzést is tettek felénk először telefonon, utána írásban. A szakemberek gyorsan megtették az intézkedéseket, amelyről írásos visszajelzést is kaptak.

Jónak tartják, hogy az iskolai szociális segítő is részt vesz az iskola életében. Az osztályfőnök többször kérték már a segítségét. Több osztályban közösségépítő foglalkozásokat tart, igény van egyéni ülésre illetve részt vett, vesz a közösségi programjainkban.

Kapcsolat más szervezetekkel:

Kölcsönös a kapcsolatuk a gyermekorvosokkal és védőnőkkel, akiktől segítséget kérhetnek a felmerülő problémák megoldásában.

Jó a kapcsolatunk a Magyar Máltai Szeretetszolgálat helyi szervezetével.

Javaslatok:

Azt tapasztalják, hogy egyre nagyobb szükség lenne gyermekpszichológusra. Akár a Komáromi Tám-Pont Család-és Gyermekjóléti Intézménynél, akár az iskolában, aki helyben tudna segíteni.

Feszty Árpád Általános Iskola

Az Intézményben a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátását 2020-ban saját dolgozó alkalmazási körben megoldották.

A törvény a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó intézményként nevezi meg az iskolát, és ezzel együtt meghatározott gyermekvédelmi feladatot ró a közoktatási intézményre.

Gyermekvédelmi szempontból kiemelt figyelmet fordítottak:

- a sajátos nevelési igényű gyerekekre (SNI),
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTMN), valamint

- a hátrányos (HH) és halmozottan hátrányos (HHH) helyzetű tanulókra.

2021. januárjában az iskola tanulói létszáma: 460 fő.

A sajátos nevelési igényű tanulók száma 17 fő;

a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdők száma: 47 fő.

Hátrányos helyzetű 3 fő.

Halmozottan hátrányos helyzetű 24 fő,

ők mindannyian állami gondozottak. Magántanuló 6 fő, közülük 4fő állami gondozott.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 3 fő részesül.

Az iskola kiemelt feladatának tartja a halmozottan hátrányos és hátrányos helyzetű gyermekek támogatását, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók lemorzsolódásának csökkentését, valamint az esélyegyenlőség elveinek betartását, megteremtését.

A következő vállalt feladataikat teljesítették:

A tanulási nehézségekkel küzdő tanulók tanulmányi munkában való segítségét, motiválását, alapkészségeik fejlesztését tanórán az adott osztályban tanító pedagógusok; fejlesztő foglalkozásokon a gyógypedagógusok és a fejlesztőpedagógusok végezték.

Differenciált foglalkozásokat tartottak tanórákon és tanórákon kívül is.

Tanulók szabadidős tevékenységekbe való bevonására nagy hangsúlyt fektettek. Pedagógusaik a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók szabadidős programokba (felzárkóztató, tehetséggondozó foglalkozások, szakkörök, sportkörök) való bevonásával kapcsolatban arról számoltak be, hogy a gyermekek aktívak, lelkesen vettek részt a foglalkozásokon, minden lehetséges programot szívesen fogadtak.

Pedagógiai eszközökkel törekedtek a káros hatások megelőzésére, melyhez nagy mértékben hozzájárult a „Kincset ér” Komárom Város egészségnevelési prevenciós programja. Ezeket az előadásokat, interaktív foglalkozásokat szakemberek tartották, a választott témák pedig jól illeszkedtek az adott korosztály életkori sajátosságaihoz.

Az osztályfőnökök kiemelt figyelmet fordítottak a hiányzásokra, különös tekintettel az igazolatlan hiányzásokra. Az év közben érkezett állami gondozott tanulók sok hiányzása, igazolatlan hiányzása jelentősen megemelte az adott osztályok hiányzási átlagát. Az említett tanulók nevelőivel napi kapcsolatban vannak, kölcsönösen együttműködnek a problémák megoldása érdekében.

Az osztályfőnökök kiemelt figyelmet fordítottak tanulók családi hátterének megismerésére, pályaválasztási szándékaira is.

Figyelemmel kísérték a hátrányos helyzetű és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő tanulók szociális helyzetét is.

A 2018/2019-es tanévtől kezdve iskolapszichológus szakember segíti tanulóikat, illetve azok

szüleik problémájuk megoldásában. A szakember egyéni és csoportos foglalkozások keretében az új tanulók beilleszkedését segítette, testi és lelki egészségre nevelt, valamint személyiségfejlesztő tréninget tartott.

Az osztályfőnökök kiemelt figyelmet fordítottak a lemorzsolódással fenyegetett tanulók felzárkóztatására. Igénybe vették a Máltai Szeretetszolgálat által felkínált délutáni tanulást segítő foglalkozásokat.

Sajnos 2020-ban a koronavírus-járvány miatt a nyári táborok (Máltai Nyári Tábor, Vöröskeresztes Napközis Nyári Tábor, EFOP 3.3.5.) elmaradtak, de az Erzsébet tábor és az önkormányzati meg tudott valósulni.

A 2020-as évben a koronavírus-járvány felülírt mindent. Március közepétől online oktatásra tértek át. A rászoruló családoknak biztosítottak tableteket, hogy gyermekeik be tudjanak kapcsolódni a tanulásba. Ezen időszak alatt a dolgozó szülők kérhették gyermekeik felügyeletét az iskolában. A hátrányos helyzetű, lemaradó, tanulási nehézségekkel küzdő vagy sajátos nevelési igényű tanulók korrepetálását, felzárkóztatását több kolléga is felvállalta bejárva az intézménybe. Többféle programmal, eszközzel, módszerrel, játékos feladatokkal próbálták motiválni a gyerekeket és megkönnyíteni számukra az otthoni tanulást.

Szeptembertől visszatérve az iskolába pótolták az esetleges hiányosságokat, átismételték a digitális oktatás alatt tanultakat. A tantestület kidolgozott egy protokollt a vírus elleni védekezéshez. Elkülönítették az alsós és felsős tanulókat az épületben és az udvaron is, hogy csökkentsék a kontaktusok számát. Figyelünk arra, hogy az osztályok- amennyire lehetséges- ne keveredjenek. Az épületbe való belépéskor lázat mérnek, a közösségi terekben maszkot hordanak, napközben többször kezet fertőtlenítenek. A takarítónők minden szünetben fertőtlenítik a mosdókat, padokat, ebédlőben az asztalokat. Ezeket az intézkedéseket kollégáik és a gyerekek is elfogadták és be is tartják.

Komáromi Petőfi Sándor Általános Iskola

A 2020 márciusa óta tartó járványügyi helyzet miatt a prevenciós foglalkozások elmaradtak. Gyermekevédelmi jellegű problémák:

- Nem együttműködő, elfogult szülők
- A felajánlott segítséget elutasító szülők
- Notórius hiányzó tanulók
- Iskolakerülő, állami gondozásban lévő túlkoros tanulók
- Pszichés problémával küzdő tanulók, akik veszélyt jelenthetnek önmagukra és társaikra

A család- és gyermekjóléti szolgálattal az iskola kapcsolata jó, az ott dolgozók segítőkészek:

- A szülők igénybe veszik a szolgáltatásaikat.
- Két osztályunk Éliás Enikő csoportépítő foglalkozásain vett részt.

Kapcsolatuk az egyéb jelzőrendszeri tagként definiált intézményekkel igen jónak mondható:

- A védőnő hetente két alkalommal van jelen az intézményben, vagy ő, vagy az iskola vezetősége telefonon, emailben tartja a kapcsolatot a háziorvosokkal, az állami gondozásba vett tanulók nevelőivel, gondozóival.
- Az iskola rendőre több ízben ellátogatott az intézménybe.
- A gyermekvédelem és a gyámügy segítségét is igénybe kellett venni több tanuló esetében, akik nem látogatják az iskolát, a hiányzásaik száma nagyon magas.
- Magyar Máltai Szeretetszolgálat
- Magyar Vöröskereszt
- Esetmegbeszélésen történő részvétel a család- és gyermekjóléti szolgálatnál.

A jövőre vonatkozó általános javaslataik:

- **Gyermekpszichológus elérhetősége**
- **További közösségépítő foglalkozás igénylésének lehetősége**

Szakmaközi megbeszélés témája:

- **Az iskolába érkezett új kollégáknak és a fiataloknak a veszélyeztetettség fogalma.**
- **A családok segítségének, tájékoztatásának lehetőségei, hogy a szülők támogatóként tekintsenek a gyermekjóléti intézményre.**

Az intézményekben jelenleg nincs órakedvezményt élvező, pótlékot kapó ifjúságvédelmi felelős pedagógus.

Az amúgy is túlterhelt pedagógusok a tanóráikon és egyéb elfoglaltságaikon felül látják el ezt a fontos feladatot.

Így érdemi tevékenység nem várható el.

Koppánymonostori Általános Iskola

A 2020-as esztendőben a Koppánymonostori Általános Iskolában kiemelkedő, beavatkozást igénylő gyermekvédelmi eset nem volt.

Továbbra is a prevenciós tevékenység volt túlsúlyban a pedagógusok munkájában. A digitális oktatás bevezetésekor azonnal felmérték, hány családnak van szüksége különböző informatikai eszközökre a gyermek tanulásához. Ipari parkos cégeknek köszönhetően tudtak a 7 jelentkező családnak gépet adni. Ezek ott is maradtak a családoknál, nem kellett visszaadniuk.

Továbbra is előfordul, hogy bár jelzik, ha egy családnak lejár a rendszeres gyermekvédelmi támogatás, a szülő nem lép időben. Ilyenkor a tanulók pár hétre kieshetnek az iskolai étkezésből, amíg az új igényük elbírálásra kerül.

Több esetben tapasztalták, hogy a tanulónak a szakértői bizottság szemészeti, fülészeti, gyermek neurológiai vizsgálatot ír elő, a szülő mégsem lép. Ezekben az esetekben csak az hat, ha kilátásba helyezik, hogy jeleznek a családsegítőnek.

Tanulóik között minimális mértékben van jelen az agresszió. Továbbra is tartják az ENABLE program keretei között a foglalkozásokat, melyek prevenciós célokat szolgálnak.

Az iskolai szociális segítő továbbra is segítette munkájukat, amikor volt jelenléti oktatás. Az új kollégával megismerkedtek, várják vele a közös munkát!

A megyei fenntartású **Komárom-Esztergom Megyei Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium Móra Ferenc Tagintézménye**

Gyermekvédelmi prevenciós tevékenységük 2020-ban:

Beszerezték a H, HH, V besorolásokat és a GYEK határozatokat az ingyenes étkezés biztosításához. Ezt a feladatot az osztályfőnökök végzik, a gyermekek egészségügyi szűrését a védőnő.

Minden osztályfőnök és délutános tanár-tanító odafigyel a tanulók évszaknak megfelelő ruházatára, tisztaságára, az iskolai felszerelésére.

Ha problémát okoz ezek beszerzése, segítik saját vagy iskolai készletükből. Ezt a feladatot évek óta így oldják meg.

Ismerik a gyerekek szociális környezetét, ezért mindennapos beszélgetésekkel, tanácsokkal igyekeznek megelőzni a gondjaikat, illetve segítik a kialakult problémák megoldásában.

Az igazolatlan hiányzásokat az osztályfőnökök 10 óra mulasztás után írásban jelentetik a szülőknek és járási és gyámhivataloknak. 30 órát meghaladó igazolatlan hiányzás ebben a félévben nem volt. Néhány tanulónál gyűlt össze 100 óránál több hiányzás az első félévben. Az ő szüleiket levélben értesítették, figyelmeztetve őket az évi 250 órás hiányzás következményeire.

Igyekeznek a szülőkkel a nevelőkkel, a gyámokkal jó kapcsolat kialakítani, megelőzve a komolyabb problémákat.

Sajnos a vírushelyzet és a karantén miatt nem járhattak uszodába, pedig ez a tevékenység a tanulóinknak nagyon jót tett.

Minden utasítást, előírást megtettek a járványhelyzetnek megfelelően. Tanulóik, kollégáik fegyelmezetten, példamutatóan betartották a szabályokat!

Gyermekvédelmi jellegű problémák:

Általános gond a növekvő udvariatlanság, agresszivitás, a durva beszédstílus, a tiszteletlenség.

Az említett időszakban pozitívum: nem volt jellemző a dohányzás, a droghasználat, s az ezekből adódó magatartási gondok, összeütközések.

Egy növendéküknél- 6. osztályos- erősödik az iskolakerülés, annak ellenére, hogy napi kapcsolatban állnak a gyermekotthonnal, a gyermek nevelőivel, gyámjával. A folyamat sajnos elindult és előreláthatóan nem is csökken. A gyermek a helyes magatartási elvárásokat, szokásokat ismeri, de nem tartja be, tanulásban motiválatlan, a következmények nem érdeklik.

Kapcsolatukat a gyermekvédelmi szolgálattal jónak ítélik, tanácsért vagy kérdéssel bármikor fordulhatnak munkatársaikhoz.

Javaslatok:

Az oktatási intézménynek szüksége lenne iskolapszichológusra. A rendszeres foglalkozások a stresszkezelés, konfliktushelyzetek, problémamegoldás témakörében fontosak lennének. A gyermekek magatartási, viselkedési gondjainak kezelésében segítséget nyújt a családsegítő egyik szakembere, aki rendszeresen foglalkozik az 5-6 TANAK-os osztállyal.

Iskolarendőr – amennyiben még létezik ez a szolgáltatás - gyakrabban látogathatnak az intézménybe, beszélgethetne a gyerekekkel.

TSZC Alapy Gáspár Szakgimnáziuma és Szakközépiskolájában a Szakmai beszámoló a 2020-ban végzett gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységről

A járványügyi helyzet okozta nehézségek ellenére a tavalyi, azaz a 2020. év sikeresnek mondható a gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység tekintetében. Annak ellenére, hogy sem a tavalyi, sem az idei tanévben nem került sor teljes körű jelenléti oktatásra, a család- és gyermekjóléti szolgálatok munkatársaival zökkenőmentesen vették az akadályokat, az időközben felmerült problémákra közös erővel, hatékony megoldásokat találtak.

Évről évre egyre több a különböző nehézségekkel küzdő gyermek, a hátrányos helyzettel rendelkező tanuló, így 2020-ban is, hetente került sor interakcióra a segítő munkatársak és az iskola tanulói között. Az elmúlt évben leginkább a legfiatalabb, azaz a kilencedikes tanulók vettek részt a családsegítő munkatársai által szervezett programokon egy-egy tanítási óra keretén belül.

2020-ban találkoztak olyan nehézségekkel is, melyek meghaladták szakmai kompetenciánkat. Ezekben az esetekben előzetes egyeztetés alapján több időt szántak a családsegítő munkatársai a tanulókra, de előfordult, hogy a tanuló vagy annak gondviselője végül úgy döntött, hogy elhagyja az intézményt és máshol folytatja tanulmányait.

Úgy vélik, hogy a család- és gyermekjóléti szolgálatokkal kielégítő a kapcsolatuk, bármilyen felmerült nehézség kapcsán a családsegítő szakemberek készségesen álltak rendelkezésükre.

A gyermekvédelmi intézményekkel, azok munkatársaival leginkább telefonon tartják a kapcsolatot;

Bíznak abban, hogy a jövőben is számíthatnak a családsegítő munkatársaira. Szakmai tudásukra, segítőkészségükre valamennyi szakképző intézménynek szüksége van. Tanácsaikkal, munkájukkal, valamint problémamegoldó készségükkel hozzásegítik az oktatási intézményeket ahhoz, hogy gyors és hatékony megoldásokat találjanak az iskolát közvetlenül érintő nehézségekre.

Komáromi Kollégium

A Komáromi Kollégium a teljes naptári év tekintetében 45-50 fő közötti létszámban a megye különböző településén állandó lakóhellyel rendelkező, tanköteles és nem tanköteles középiskolai tanulónak – akik 4 komáromi középiskolában tanulnak – nyújt ingyenes kollégiumi elhelyezést. Ennek keretében kollégiumi nevelés-oktatás folyik az intézményben, valamint egyéni igény alapján napi háromszori étkezést biztosít a Kölyök Kft. (teljes ár: 965 Ft/nap, kedvezményes ár: 480 Ft/nap).

A 2019/ 2020-as tanév második felében kihirdetett járványügyi korlátozások, és az ehhez kapcsolódó középiskolai bezárások, illetve a középiskolai digitális tanrendre való átállás miatt 2020 márciusától a szeptemberi tanévkezdésig a rendeletben meghatározottak szerint nem tudtak kollégiumi elhelyezést biztosítani a diákok részére. Ebben az időszakban diákjaikkal a kollégium nevelőtanárai csak online módon tudták tartani a kapcsolatot.

A 2020/ 2021-es tanévben a tanévkezdéstől a novemberi újbóli középiskolai bezárások miatt a tanulói létszámuk újra lecsökkent, mivel a rendelet szigorúan szabályozta a kollégiumi elhelyezés szabályait. Emiatt a naptári év maradék heteiben csak az SNI-s, és az érettségire készülő diákjaik maradhattak a kollégiumban, így jelenleg mindössze 11 fő számára tudtak elhelyezést biztosítani. A hazaköltözött diákjaik háromnegyedével online tartják a kapcsolatot.

A kollégiumi étkezést igénylő diákok létszáma a 2019-es évben tapasztalható növekedéshez képest a 2020/2021-es tanév kezdésekor újra növekedett, a teljes létszámhoz viszonyítva a korábbi 30%-ról 40%-ra, ami a jelenlegi tanévben 18 főt jelentett, egészen addig, amíg a novemberi járványügyi korlátozásokat be nem jelentették. Étkezést a teljes hónapra leginkább csak az új belépő diákjaik kértek, ami komoly gondokat okozott az intézmény számára, hiszen az otthonról hozott ételek raktározására korlátozott hűtőkapacitás áll csak a rendelkezésükre, annak ellenére, hogy az elmúlt tanévben a tankerület segítségével új hűtővel és mikrohullámú sütővel gazdagíthatták az eszközparkjukat. A felsőbb éves diákjaik nagy többsége az elmúlt évekhez hasonlóan otthonról hozott ételt eszik, vagy a kimenő napokon a kereskedelmi egységekben vásárolt gyakran egészségtelen ételeket fogyasztják. A problémát némileg enyhíti a két évvel korábban kialakított teakonyha, melyben főzési lehetőséget biztosítanak diákjaik számára, azonban ez sem oldja meg a gondot teljes mértékben. A hivatalos étkezést igénylők között 2 fő rendelkezik rendszeres gyermekvédelmi kedvezménnyel.

Az 59/2013. (VIII.9.) EMMI rendelet, a Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramjának 2.§ 9. pontjában meghatározottak szerint az intézményben heti rendszerességgel kötelező és nem kötelező csoportfoglalkozásokat tartanak, aminek keretében nagy hangsúlyt fektetnek az

egészséges életmódra, harmonikus családi életre nevelésre és a bűnmegelőzésre. Ezek amennyire a korlátozások és a járványügyi szabályok engedték előadások, filmvetítések és problémamegoldó beszélgetések formájában zajlottak a csoportvezetők irányításával. Így többé-kevésbé átfogó képet kaptak a kollégisták családi hátteréről és kisebb-nagyobb problémáiról.

Aktuális gyermekvédelmi jellegű problémáink nincsenek.

Az intézményünkkel megkötött együttműködési megállapodás és program tartalma értelmében a 2020. naptári évben is több foglalkozás valósult meg, amelyeket beillesztettek a nevelési-oktatási alapprogramjukba. Örömmel vették, hogy intézményük szakembere a korlátozások ellenére is látogathatja intézményüket, ahol a lakhatást kapott diákok mindig nagy izgalommal és szeretettel várják. Szakemberünk remek munkát végez, így továbbra is nagy örömmel vennék, ha kreatív foglalkozásaival támogatná diákjaikat. Intézményünk szociális segítő szolgáltatása nagyszerűen összeegyeztethető a Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramjának előirányzatával, ezért a továbbiakban szeretnék fenntartani az együttműködést.

A fentiek értelmében nagyszerűnek tartják az együttműködést, mind a komáromi, mind pedig más térségek család- és gyermekjóléti intézményeivel.

Komáromi Rendőrkapitányság

A Komáromi Rendőrkapitányság illetékességi területén élő fiatalkorú bűnelkövetők száma 2020. évben és a bűnelkövetővé válás okai

Kimutatás 2020.01.01. napja és 2020.12.31. napja között elkövetett **bűncselekmények** elkövetőiről és az általuk elkövetett bűncselekményekről településenként

Ügy iktatószám	Település	Bűncselekmény minősítése	Elkövetők száma	Lezárás
11030/36/2020.bü	Komárom	Btk. 178. § (kábitószerrel visszaélés)	1	ügyészi felfüggesztés
11030/48/2020.bü	Komárom	Btk. 222. § (zaklatás)	1	magánindítvány hiánya
11030/213/2020.bü	Komárom	Btk. 164. § (testi sértés)	2	folyamatban
11030/229/2020.bü	Komárom	Btk. 178. § (kábitószerrel visszaélés)	1	ügyészi felfüggesztés
11030/231/2020.bü	Komárom	Btk. 370. § (lopás)	1	folyamatban
11030/246/2020.bü	Komárom	Btk. 236. § (ittas járművezetés)	1	vádemelés
11030/313/2020.bü	Komárom	Btk. 178. § (kábitószerrel visszaélés)	1	ügyészi felfüggesztés
11030/598/2020.bü	Komárom	Btk. 370. § (lopás)	1	folyamatban
11030/703/2020.bü	Komárom	Btk. 339. § (garázdaság)	1	vádemelés
11030/316/2020.bü	Bábolna	Btk. 339. § (garázdaság)	1	folyamatban

A Kapitányság illetékességi területén Banán, Mocsán, Csémen, Kisigmádon, Nagyigmádon, Almásfüzitőn kiskorú bűnelkövető nem volt.

Kimutatás 2020.01.01. napja és 2020.12.31. napja között elkövetett **szabálysértések** elkövetőiről és az általuk elkövetett bűncselekményekről településenként

Ügy iktatószám	Település	Szabálysértés minősítése	Elkövetők száma	Lezárás
11030-136/37/2020. szabs	Komárom	Sztv. 177.§ 1.) a. (lopás)	1	megküldve Tatabányai Járásbíróságnak
11030-136/39/2020. szabs	Komárom	Sztv. 177.§ 1.) a. (lopás)	2	megküldve Tatabányai Járásbíróságnak
11030-136/51/2020. szabs	Komárom	Sztv. 177.§ 1.) a. (lopás)	1	megszüntetés
11030-136/131/2020. szabs	Komárom	Sztv. 177.§ 1.) a. (lopás)	1	megküldve Tatabányai Járásbíróságnak
11030-136/154/2020. szabs	Komárom	Sztv. 177.§ 1.) a. (lopás)	1	megküldve Tatabányai Járásbíróságnak
11030-136/168/2020. szabs	Komárom	Sztv. 177.§ 1.) a. (lopás)	3	megküldve Tatabányai Járásbíróságnak

A Kapitányság illetékességi területén Banán, Bábolnán, Mocsán, Csémen, Kisigmádon, Nagyigmádon, Almásfüzitőn kiskorú szabálysértő nem volt.

Jellemző problémák és azok gyakorisága a gyermekkorúak körében:

2020. évben gyermekkorú bűnelkövető, illetve szabálysértő a kapitányság illetékességi területén nem volt.

Jellemző problémák és azok gyakorisága a fiatalkorúak körében:

A bűnelkövetővé válás okai:

A fiatalkorú elkövetők esetében legjellemzőbbek a **vagyon elleni bűncselekmények, kábítószerrel visszaélés, garázdaság, testi sértés.**

A bűncselekmények elkövetésének fő helyszíne az iskola és annak területe, a közvetlen lakókörnyezet, közterület és a szórakozóhelyek környéke.

A **vagyon elleni bűncselekményeknél** továbbra is az alkalmi lopás a fő módszer. Ezen bűncselekmények elkövetésénél nem elhanyagolható a kortársak szerepe, gyakran egymással

összebeszélve, közösen követik el a bűncselekményt. Sok esetben a fiatalok olyan tárgyakra vágnak, amelyekkel a legtöbb társuk már rendelkezik, vagy amelyet a reklámokban látnak. Az ügyekben szereplő eltulajdonított tárgyak többsége műszaki cikk, édesség.

A fiatakorúaknál a **visszaélés kábítószerrel** cselekmények a korábbi évekhez hasonlóan főként a megszerzésre irányultak. Az elkövetés oksági tényezőiként továbbra is a rossz baráti társaság, a családi környezet, a nem megfelelő érték és normarendszer szerepel.

A **garázdaság** bűncselekmények esetében a nyilvános helyen személy elleni erőszakkal elkövetett módszerek vannak legnagyobb számban.

Rongálásoknál a motiválatlan garázda jellegű módszerekkel találkozunk (pl. tárgyak szétrúgása, ütése).

Testi sértéseknél a fizikai bántalmazásoké a főszerep, mely egyértelműen az agressziót jelzi.

A bűnelkövető fiatalok általában azok a fiatalok, akikkel az iskolában is folyamatos problémák vannak, osztályismétlők, iskolakerülők, tanulási nehézségekkel küzdők.

A korábbi évekhez hasonlóan továbbra is a gyermekotthonokban élő fiatalok körében jelentkeznek túlnyomó részben a deviáns viselkedések.

A családon belüli erőszak, bántalmazások, távoltartások adatai, tapasztalatai

Házasság, ifjúság, nemi erkölcs elleni bűncselekmény miatt 2019. évben 21, 2020. évben pedig 23 nyomozás került elrendelésre. 2020. évben a nyomozások túlnyomó többsége vagyon elleni bűncselekmények elkövetése miatt került elrendelésre.

Gyermektartás elmulasztása miatt 5 ügy volt folyamatban 2020. évben.

Ez nem tipikus családon belüli erőszak, de az intézkedés ezen kategóriába sorolja. Ezeknek az ügyeknek közös jellemzője, hogy a volt házastárs, élettárs nem fizeti a tartásdíjat. A legtöbb esetben megállapítható volt, hogy a kötelezett anyagi helyzeténél fogva képes lenne a megállapított tartásdíj fizetésére, de bosszúvágy által vezérelve nem tett eleget kötelezettségének.

A családon belül zajló erőszakos cselekmények esetében rendkívül nagy arányú a látencia. Ezt a négy fal közötti elkövetés, a történések helyszíne, az elkövető és az áldozat közötti meglévő érzelmi vagy éppen „félelmi” viszony, valamint a társadalom általi negatív megítéléstől való félelem együttesen vagy külön-külön okozza.

2020. évben - a korábbi évekhez hasonlóan - megállapítható, hogy a családon belüli erőszakos jogsértések közül jellemzőek az erőszakkal elkövetett élet és testi épség elleni cselekmények voltak (könnyű testi sértés, zaklatás).

A Covid-19 világjárvány miatt kialakult veszélyhelyzet intézkedései nagy belső feszültséget okoztak a családokban is. Ennek hatása érezhető volt az év során.

A családon belüli erőszak kategóriájába sorolt deliktumok legnagyobb része zaklatás. A bűncselekmény elkövetési módszere több esetben telefonon, sms-ben történő élet vagy testi épség elleni fenyegetés alkalmazása. Előfordult, hogy a zaklatás bűncselekmény miatt tett feljelentést később a feljelentő vissza akarta vonni, mert időközben a hozzátartozójával kibékült. Az esetek egy részének pszichológiai hátterében a férfi birtoklási vágya áll, amelynek célja az elvesztett társ visszaszerzése, vagy ha ez nem várható, akkor az életének a megkeserítése.

A másik jellemző bűncselekmény a testi sértés. Ezek általában könnyű testi sértések, ahol az elkövető és a sértett ismerik egymást. Jellemzően fokozott veszélyhelyzetet jelent az érintett felek válási időszaka, növelve azt, ha a válás után közös lakásban kénytelenek lakni továbbra is. Elkövetői oldalról az itasság mellett, agresszív viselkedéssel, erőszakkal átszőtt állandósult életformával lehet találkozni.

A családon belüli erőszak körében elkövetett bűncselekmények sértetti oldalát vizsgálva kitűnik, hogy 2020. évben továbbra is meghatározó a felnőtt korúak magas aránya, ezt követi a gyermekkorú sértettek aránya, a fiatalkorúak, majd az időskorúak aránya. A 60 évnél idősebb sértettek aránylag alacsonyabb számban jelennek meg, az őket érintő cselekmények elkövetői általában leszármazottjaik köréből kerül ki.

A családon belüli erőszak körébe tartozó személy elleni cselekmény miatt beérkező bejelentésekre azonnali intézkedés történik, melyre leggyakrabban a körzeti megbízotti, illetve a járőri állomány reagál. Az intézkedés kérése legtöbbször az esti, késő délutáni órákban történik, általában telefonon, elsősorban a sértett vagy a szomszédok részéről. Az egyes családoknál rendszeres, visszatérő intézkedésekről lehet beszélni, folyamatos jellegű erőszakról van szó, ami általában a felek italozó életmódjára vezethető vissza és ismétlődése a segélyezési vagy más pénzkifizetési időszakokra korlátozódik. Az indulati cselekményeknél gyakran a kellő felvilágosítás megadása is elegendő, további intézkedésre nincs szükség.

A családon belüli erőszak kategóriájába tartozó nyomozások vizsgálatával kapcsolatos eljárási szabályokat a bűnügyi állomány elsajátította és azokat folyamatosan alkalmazza. E bűncselekmények vonatkozásában a felderítés, a nyomozás sokszor nehézségekbe ütközik. Több esetben a hatóságoknak tudomásukra sem jut a cselekmény, vagy ha tudnak is róla, akkor a sértett meggondolja magát, és már nem akarja az eljárás lefolytatását. Ez köszönhető annak is, hogy az áldozat kibékül az elkövetővel, vagy a köztük lévő „függőségi viszony” miatt nem meri megtenni a lépéseket a felelősségre vonásának irányában. A megfélemlítés, a félelem szerepe is jelentős, sőt előfordul olyan is, amikor az áldozat nem akarja kiteregetni magánéletét idegenek előtt. A családon belül történt erőszakos ügyek felderítése, nyomozása, vizsgálata során nagy körültekintéssel járunk el. Kiemelt szempontként kezeljük, hogy az ilyen cselekménnyel érintett sértettek az eljárás során ne szenvedjenek el további érzelmi, erkölcsi sérülést, ne váljanak „másodlagos áldozattá”. A kapitányságon ezen esetek vizsgálatát bűnügyi nyomozók - előadók - végzik. Az áldozatok az első kihallgatás alkalmával tájékoztatást kapnak jogaikról, kötelességeikről, felvilágosításban részesülnek az áldozatvédelem, a kárenyhítés lehetőségéről, a segítő szervezetek elérhetőségeiről.

Bűnmegelőzési tapasztalatok

A bűnmegelőzési tevékenység egyik fontos feladata továbbra is a veszélyeztetett gyermek- és fiatalkorúak feltérképezése és a gyámügyi szervezetekkel történő kapcsolattartás volt.

A helyi és területi szerveknek a családon belüli erőszak megelőzésére irányuló primer tevékenysége elsősorban bűnmegelőzési iskolai programokban kapott fontos szerepet. 2020. évben is folytatódott az „Iskola rendőre” program.

Gyermekevédelmi tapasztalatok

A kiskorúak eltűnésével kapcsolatban minden esetben vizsgálat alá kerül, hogy távozásuk oka összefüggésbe hozható-e családon belüli erőszakkal. Az intézeti szökések háttérében legtöbbször a kalandvágy, valamint a kötöttségek, szabályok alóli kibúvás szerepel meghatározó okként. Ezekben az esetekben jellemző, hogy a gyermek gyakran visszaszökik a családjához, oda, ahonnan családi problémák miatt került kiemelésre.

A családon belüli erőszak megelőzéséhez szükséges társadalmi figyelem felkeltésében alapvető szerepe van a médiának, hiszen probléma orientált műsorokkal el lehet juttatni a megfelelő célcsoportokhoz a szükséges információkat. Fontos a társadalom érzékenysége alapozni, elérni a segítségnyújtás természetessé válását, a szakemberek megfelelő hozzáállását, rendszeressé tenni a konfliktus feloldó, agressziókezeléssel kapcsolatos továbbképzéseket.

A közrendvédelmi és bűnügyi állomány együttműködve törekszik arra, hogy a családon belüli erőszak kategóriájába tartozó esetek, illetve ezek látenciája csökkenjen, a kiemelt jelentőségű bűnmegelőző tevékenység fokozottan érvényesüljön.

A körzeti megbízotti állomány folyamatosan végzi az érintett, veszélyeztetett családok figyelemmel kísérését. A konfliktussal terhelt családokat visszatérően ellenőrizték, ahol veszélyeztetettséget tapasztaltak, ott a gyermekjóléti szolgálat felé - a kiskorú védelme érdekében - jelzéssel éltek.

Az esetmegbeszélések a bűnügyi és közrendvédelmi állomány tagjai között folyamatosak.

Az ideiglenes megelőző távoltartás rendőrségi feladatainak tapasztalatai (gyakorlat, tapasztalatok, elrendelések száma) 2020. évben:

A hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. törvény (Hktv.) 2009.01.01. napjától hatályos.

A Hktv. szabályozása kétirányú, ugyanis az ideiglenes megelőző távoltartás elrendelése egy tisztán közigazgatási eljárás keretében - a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban Ket.) alapján a Hktv. eltéréseinek figyelembevételével - zajlik a rendőrség hatáskörébe rendelve, megelőző

távoltartás, pedig a helyi bíróságok hatáskörébe rendelt nem peres eljárás, amely kérelemre, vagy a rendőrség kezdeményezésére (hivatalból) indulhat meg.

A Rendészeti Osztály 2020. évben nem fogatosított ideiglenes megelőző távoltartást.

A Bűnügyi Osztály 2020. évben egy ideiglenes megelőző távoltartást fogatosított.

Komáromi Rendőrkapitányság 252/2020.bü számon nyomozást rendelt el, egy nagyigmándi női sértett feljelentése alapján, mely szerint élettársa 2020. április 14-ét megelőzően egy hónapon keresztül több alkalommal bántalmazta őt, mely során közös gyermeküket is egy ütés érte. A rendőri intézkedés során meghallgatott személyek, a sértett tanúvallomása, a sértetten található külsérelmi nyomok alapján indokolt volt az ideiglenes megelőző távoltartás elrendelése.

Kiskorú veszélyeztetése ügytípusok, adatai, tapasztalatai

Kiskorú veszélyeztetése miatt 7 eljárás indult 2020. évben a Komáromi Rendőrkapitányságon. Három eljárás megszüntetésre került bűncselekmény hiányában, egy eljárás áttételre került Érd Rk Bűnügyi Osztályára, illetve a többi eljárás még folyamatban van.

A Komáromi Rendőrkapitányság Rendészeti Osztálya 2 esetben komáromi, 2 esetben almásfüzitői, 1 esetben nagyigmándi lakosú, gyermekkorú személy miatt tett jelzést az illetékes gyermekjóléti szolgálatok felé kiskorú veszélyeztetettsége miatt. Ezekben az esetekben a szülők közötti agresszió, konfliktus adott okot a jelzésre.

Tapasztalatok a Komáromi Rendőrkapitányság illetékességi területén élő gyermek- és fiatalok droghasználatával kapcsolatban

Gyermekek drogterjesztő és droghasználó nem volt kapitányságunk illetékességi területén 2020. évben.

A kábítószeres fogyasztása a fiatalok körében az előző évhez képest stagnálást mutat. Számos fiatal szinte minden utcán, minden szórakozóhelyen és minden iskolában csábít az ajánlat. A legnagyobb problémát az okozza, hogy sokféle ellenőrizetlen kábítószerhez és pszichoaktív anyaghoz hozzájutnak a fiatalok (személyesen, interneten keresztül).

A designer drog vagy új pszichoaktív szer kifejezést azokra a szerekre használják, melyek molekuláris szerkezetükben illegális drogokra hasonlítanak, így azokhoz hasonló hatást idéznek elő. Mivel azonban kémiai szerkezetük a kábítószer-listákon szereplő anyagoktól kissé eltér (tehát nem szerepelnek a tiltólistákon), ezért ellenőrzés alá vonásáig jogi következmények nélkül terjeszthetők, forgalmazásuk és használatuk nem illegális. Ezek általában (fél)szintetikus pszichoaktív szerek. Az ilyen típusú pszichoaktív szerek észlelt száma folyamatosan emelkedik, míg kezdetben ezek hallucinogén jellegűek voltak, addigra napjainkban egyre több szintetikus kannabinoid jelent meg, mostanra egyértelmű a stimuláns szerek dominanciája.

Vannak "legalhigh" vagyis "legális hangulatjavító" szerek" is. Ezek többnyire ismeretlen összetételű növények, olykor illatosítók, füstölők, porok, tabletták. Többféle módon is használják őket: elszívják, felszippanjták, lenyelik. Azért is különösen veszélyesek, mert a szerek kémiai összetétele ismeretlen és változó, nem tudni pontosan mit tartalmaznak. Az emberi szervezetre, pszichére gyakorolt hatásuk, valamint rövid-és hosszú távú kockázataik ismeretlenek.

A Komáromi Rendőrkapitányság illetékességi területén a legtöbb esetben rendőri igazoltatás alapján került fiatalok előállításra, majd vizelet mintavételre.

A kipróbálás okai általában továbbra is a kíváncsiság, kortársak nyomása, motivátlanság.

Terjesztői magatartás nem fiatalok esetében sem volt, minden esetben fogyasztói magatartás miatt indult eljárás.

2020. évben THC, amfetamin és metamfetamin fogyasztása fordult elő túlnyomó többségében a kábítószer fogyasztók körében, illetve több év kihagyása után újra megjelentek az új pszichoaktív szerek.

Kapcsolat a gyermekjóléti intézménnyel, javaslatok az együttműködéssel kapcsolatban

A gyermekjóléti intézményekkel kialakított kapcsolatuk jó, szükség esetén a családsegítő munkatársai felveszik az előadókcal a kapcsolatot eszmegbeszélés céljából. A körzeti megbízottak rendszeresen tartják a kapcsolatot a területükhöz tartozó gyermekjóléti szolgálattal. A kapcsolattartás írásban és személyesen történik.

Javaslatok szakmaközi megbeszélések témáira:

Problémás családok, gyermekek, fiatalok; családsegítő tapasztalatai (visszacsatolás).

Javaslatok a gyermekek és fiatalok védelmének javítása érdekében

A bűncselekményeket előidéző okok hatásának csökkentése érdekében:

- A hátrányos, nehéz helyzetben lévő családok támogatása, erkölcsi alapjainak megerősítése, annak érdekében, hogy a fiatalok körében a deviáns életformák terjedésének esélyei csökkenjenek.
- Az alkohol- és drogprevencióba valamennyi érintett szervezet, intézmény bevonása, annak érdekében, hogy az ifjúság felismerje ezen élvezeti cikkek káros hatásait.
- Bűnmegelőzést is szolgáló helyi szabadidős, kulturális és sportprogramok szervezése, támogatása, annak érdekében, hogy csökkenjen a kallódó fiatalok száma.
- A nehéz helyzetben lévő, lelki gondokkal küzdő fiatalok folyamatos tájékoztatása arról, hogy problémáikkal milyen szervekhez, intézményekhez, személyekhez fordulhatnak, annak érdekében, hogy konfliktusaik kezelésének ne egyetlen és kizárólagos „eszköze” legyen az alkohol- és drogfogyasztó.

A sértetté válás veszélyének csökkentése érdekében:

- Az önhibájából nem megfelelő (szülői) nevelést és gondozást biztosító szülők, gyámok magatartásának szankcionálása, annak érdekében, hogy csökkenjenek a családon belüli erőszak és egyéb atrocitások előfordulásának esetei.
- A gyermek és fiatalkorúak felvilágosítása a létező bűncselekményekről, annak érdekében, hogy felismerjék, mikor váltak büntetendő cselekmények passzív alanyává (sértetté).
- Az intézmények közötti kommunikáció megerősítése, annak érdekében, hogy a veszélyhelyzet minél korábban felismerhető legyen.

A bűnalkalmak számának redukálása érdekében:

- A bűnözési fertőzöttségi helyeknek a fokozott ellenőrzése, annak érdekében, hogy a bűnelkövetés megelőzhető legyen.
- A kisközösségi - családi és iskolai - kontroll erősítése, a fiatalok társadalmi integrációjának fokozása érdekében.
- Feladatvállalás a bűncselekményt elkövetett fiatalok reintegrálásában, a bűnismétlés elkerülése, a bűnözői életmód kialakulásának megelőzése érdekében.

A megvalósítást szolgálhatja:

- Hátrányos helyzetben lévő családok részére erkölcsi, anyagi támogatást kell biztosítani.
- Ösztönözni kell, hogy a helyi oktatási-nevelési intézmények nevelési programjaikba minél jobban építsenek be bűnmegelőzési programokat, felvilágosító előadásokat az alkohol- és drogreprevenció, a környezeti és természeti értékek megbecsülése érdekében, illetve devianciára hajlamos gyermekek lelki gondjainak megértését, segítségét szolgáló előadásokat (osztályfőnöki óra, biológia óra, földrajz óra, történelem óra, tánc-és dráma, szakkörök, tanítási időn kívüli foglalkozások keretében).
- Bővíteni a város eddigi alkohol- és drogreprevenációs tevékenységét (kiállítások, előadások további szervezése ezen a területen a rendőrség az oktatási-nevelési és egészségügyi intézményekkel együttműködve).
- Annak érdekében, hogy csökkenjen a kallódó fiatalok száma, sokszínű kisebbségi, kulturális, sport, környezet-és természetvédelmi politikát kell folytatni, támogatni, gazdagítani kell a helyi könyvtár, a közművelődési intézmények, a kisebbségi önkormányzatok, a sportintézmények azon programjait, amelyek a szabadidő hasznos eltöltését széleskörűen biztosítják a fiatalok számára, a környezet és természeti értékek megbecsülése érdekében ifjúsági programokat, kiállításokat kell szervezni, pályázatokat kell kiírni.
- A gyermek- és fiatalkori bűnözés megelőzését, alkohol- és drogreprevenációt szolgáló programok szervezésébe, a programok anyagi támogatásába be kell vonni a civil szféra mellett a helyi vállalkozói réteget, mely leghatékonyabban a városi nagy rendezvényeken valósulhat meg,
- Rendszeres visszacsatolás.

Komáromi Járásbíróság

Fiatalkorú terhelt estében 3 darab (és összesen 5 fő fiatalkorút érintő) büntető peres ügy érkezett, továbbá 7 darab és összesen 8 fő fiatalkorút érintő büntető peren kívüli ügy érkezett. Az így érkezett büntető ügyek típusai: közfeladatot ellátó személy elleni erőszak büntette, lopás vétsége és büntette, kábítószer birtoklásának vétsége, garázdaság vétsége, becsületsértés vétsége, hamis vád büntette, ittas járművezetés vétsége.

2020-ban összességében kábítószerrel kapcsolatosan 11 darab büntető peres ügy érkezett, abban fiatalkorú terhelt nem szerepelt, ellenben a 38 darab peren kívüli ügyből 1 ügyben igen.

Összességében a 2020. évben csökkent a büntető peres ügyek érkezése, a peren kívüli ügyeké viszont nőtt. Mindez összefüggésben van a járványügyi helyzet miatt részben átalakult eljárási szabályokkal.

Összességében 2020-ban a fiatalkorúakkal szemben csökkent a büntető ügyek száma.

A polgári nemperes ügyeket illetően megállapítható, hogy 2019-ben családon belüli erőszak miatt 3 darab megelőző távoltartással kapcsolatos ügy indult, abból egy esetben sem került elrendelésre a távoltartás.

A polgári nemperes ügyeket illetően megállapítható, hogy 2020-ban családon belüli erőszak miatt 9 darab megelőző távoltartással kapcsolatos ügy indult, abból 7 esetben nem került elrendelésre a távoltartást, ehhez képest 2 esetben igen. Összességében a távoltartásos ügyek száma emelkedett a megelőző évhez képest. A nemperes eljárások között a 2020. évben új elemként jelentkezett a kapcsolattartás végrehajtásának elrendelése tárgyú peren kívüli ügy, amelyből 12 darab érkezett, s abból 3 esetben került sor a végrehajtás elrendelésére.

A polgári peres ügyekkel kapcsolatosan az rögzíthető, hogy 2020-ban olyan polgári ügy 4 darab indult, aminek kifejezetten és csak a kapcsolattartás rendezése volt a tárgya. Mindemellett egyéb tárgyú perek érintették a kiskorúak érdekeit, így a házasság felbontással kapcsolatos ügyekben 55 esetben, szülői felügyeleti jog gyakorlásának megváltoztatása tárgyú ügyben 9 esetben, szülői felügyeleti jog gyakorlásának rendezése tárgyú ügyben 55 esetben.

A Komáromi Járásbíróság a fiatalkorúakat érintően megelőző tevékenységet alapvetően továbbra is akként végez, hogy a „Nyitott Bíróság Program” keretében rendszeresen fogad iskolai osztályokat, akik jellemzően osztályfőnöki óra keretében tárgyalást látogatnak, illetve pályaválasztási szakmai napokon – mind a bíróságon, mind az iskolákban – előadást hallgatnak. Ennek az elmúlt évben alapvető akadályát képezték a járványhelyzet miatti korlátozó intézkedések.

Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Tatabányai Járási Hivatal
Foglalkoztatási, Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztály Munkaügyi és
Munkavédelmi Osztály

A Munkaügyi Hatóság megyei szinten 2020. évben 4.343 fő munkavállalót vont ellenőrzés alá, ebből szabálytalanul foglalkoztatott 3.253 fő volt.

A szakügyintézők – figyelemmel a Komáromi járás településeire – összesen 2 fő (17 éves) fiatal munkavállalót ellenőriztek munkavégzés közben Komárom város területén. Munkavégzésükre egyszerűsített foglalkoztatás keretében konyhai kisegítő, illetve eladó munkakörben került sor. A foglalkoztatáshoz a törvényes képviselő mindkét fiatal esetében hozzájárulását adta.

A konyhai kisegítő munkakörben alkalmazott munkavállaló bejelentését az adóhatósághoz 3 munkanap vonatkozásában a Munkáltató elmulasztotta. A foglalkoztatásnak megfelelő bejelentés teljesítése az ellenőrzés megkezdését követően, annak hatására visszamenőleges hatállyal megtörtént.

Vizsgálataik során 15 év alatti munkavállalóval nem találkoztak. Gyermekmunkával kapcsolatban intézkedni nem kellett.

A munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. törvény – összhangban a gyermekmunka tilalmával kapcsolatos nemzetközi kötelezettségekre – külön kiemeli a gyermekmunka tilalmát. E jogsértésnek a munkaviszony létesítésével kapcsolatos abszolút életkori határ – tehát a 15. életév alatti foglalkoztatás – minősül. Amennyiben a 15. életévet már betöltött fiatalok vonatkozásában kerül sor a jogsértés megállapítására – 15 évesnél már idősebb, de a 16. életévet még be nem töltött munkavállalót nem az iskolai szünet alatt foglalkoztatnak – nem gyermekmunka megállapítására kerül sor, hanem az általános életkori határ megsértésére.

Természetesen a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében – jogellenes gyermekmunka, illetve egyéb veszélyeztetettség észlelése esetén – a jelzőrendszer tagjaként hatóságunk a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően jár el.

Hatóságuk 2020. évben lefolytatott ellenőrzései során jogellenes gyermekmunkát nem tapasztalt, így gyermek veszélyeztetettsége miatt – a munkavállalói jogalanyisággal kapcsolatos életkori feltételekre vonatkozó jogsértéssel összefüggésben – a gyermekjóléti szolgálat felé jelzéssel nem kellett élni.

Azokat a munkaköröket, amelyekben a fiatal munkavállaló nem, vagy csak meghatározott munkafeltételek biztosítása esetén, illetve előzetes orvosi alkalmassági vizsgálat alapján foglalkoztatható, jogszabály határozza meg.

A munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről szóló 33/1998. (VI.24.) NM rendelet 10/A. § (1) bekezdése alapján a rendelet 8. számú melléklete tartalmazza a fiatalok munkaviszony keretében történő foglalkoztatását tiltó vagy feltételekkel megengedő megterhelések listáját. Ugyanezen rendelet 9/A. számú melléklete tartalmazza azon munkakörülmények felsorolását, amelyek fennállása esetén a fiatalok foglalkoztatásához az alkalmassági vizsgálat keretében elvégzett kockázatbecslés szükséges.

A munkáltatónak/szakképzési intézménynek tájékoztatást kell nyújtani az iskoláskorú fiatalok szüleinek vagy nevelőinek a kockázatbecslés/elemzés eredményeiről és a kockázatok

kiküszöbölését szolgáló rendelkezésekről. Komárom-Esztergom megyében fiatal munkavállalót érintően foglalkozási megbetegedés nem fordult elő az elmúlt években.

Komárom Város Jegyzője

Komárom Város Önkormányzata által nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások

Az önkormányzat által 2020-ban nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátásokban részesültek számát és a ráfordított összegeket az 1. számú táblázat mutatja.

1. sz. táblázat

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény		Települési támogatás		Gyermekétkezési támogatás	
	család/gyerek	összeg (e Ft)	család	összeg (e Ft)	család/gyerek	összeg (e Ft)
2020.	35/60	-	646	8.851 E Ft	301/331	13.764 E Ft

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő 60 főből:

- 6 év alatti 7 fő
- 6 és 13 év között 34 fő
- 14 és 17 év között 14 fő
- 18 év felett 5 fő

fiatal volt.

Egy esetben az 1 főre jutó jövedelem összege miatt került sor rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény iránti kérelem elutasítására. Ugyanebben az időszakban gyermekétkezési támogatás kapcsán nem született elutasító határozat.

Rendkívüli települési támogatást 587 fő részére állapítottak meg 6.718 E Ft összegben, lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez 20 fő részére 258 E Ft összegben, gyógyszerkiadások viseléséhez 39 fő számára 1.875 E Ft összegben.

Komárom Város Önkormányzat Képviselő-testülete a szociális és gyermekvédelmi ellátásokról szóló 5/2015 (II.26.) önkormányzati rendeletének módosításával 2019. január hónaptól átvállalta az étkezési térítési díj fizetését, azon bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő Komárom város közigazgatási területén lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező gyermekek után, akik nem részesülnek ingyenes intézményi gyermekétkezésben. A települési támogatás és a gyermekétkezési támogatás fedezetét teljes egészében a helyi költségvetés biztosítja, míg a rendszeres gyermekvédelmi támogatással összefüggésben évente két alkalommal juttatott pénzbeli támogatás összege a központi költségvetést terheli.

Bursa Hungarica pályázat

Komárom Város Önkormányzata a tavalyi évben is csatlakozott a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerhez. A pályázat keretein belül 2020-ban összesen 43 felsőoktatásban tanuló diák részesült támogatásban. A 2020. évi költségvetésben ennek az anyagi vonzata 1.700.000 Ft.

2020. évi nyári napközis tábor

Az önkormányzat a nyári napközis tábor négy turnusban, 2020.07.27. és 2020.08.19. között szervezte meg a város általános iskolásainak a Komáromi Feszty Árpád Általános Iskolában. Turnusonként 30 fő vett részt a táborban. A gyermekek többsége alsó tagozatos volt, de néhányan már ötödik vagy hatodik osztályba jártak. A szervező pedagógusok elmondása alapján a dolgozó és rászoruló szülőknek nagy segítség volt az ingyenes tábor.

A 2020. évi javaslatok megvalósult elemei

Komárom egy nagy volumenű pályázati program sikeres elnyerésével lehetőséget kapott arra, hogy a városi intézmények, szervezetek helyiségproblémáira, azok működésébe illeszthető új, a város lakossága számára közösségépítő, valamint egyéb változatos, új programok megszervezésére megoldást találjon. A korábbi ipari, majd logisztikai szerepet betöltő, Komárom központjában található Gyár u. 12. és Bajcsy-Zsilinszky utca 29. alatti egybefüggő, területen elkészült a város központi funkciók bővítése céljából épült térítésmentesen közcélú szolgáltatásokat nyújtó nonprofit szolgáltatóház. Ezen korszerű épületkomplexumban a fenntartó több célcsoport által igénybe vehető, közérdekű és közhasználatú funkciókat kíván elhelyezni. Ebben a következő funkciók kapnak helyet: A szolgáltatóházba költözik a Komáromi Tám-Pont Család- és Gyermekjóléti Intézmény. Itt kap helyet az Ifjúsági Községi Tér, valamint szolgáltató és szociális funkciók elhelyezésére szolgáltató terek kerültek kialakításra. Az Ifjúsági Községi Térben a DiViSz és civil szervezetek által igénybe vehető irodák és klubhelyiségek, „nappali részleg”, „játsszórészleg” és ingyenes WiFi-pont kerül elhelyezésre.

A Család-és Gyermekjóléti Intézmény 2020. évi tervében megfogalmazott preventív jellegű iskolai, valamint közösségi, illetve csoportokkal tervezett programok megvalósítását jelentősen felülírta a COVID-19 járványveszély időszaka. Mind a tavaszi, mind pedig az őszi időszakban a fertőzésveszéllyel kapcsolatos védekezési intézkedések betartása mellett végezte intézményünk a jogszabályi keretek által meghatározott feladatát. A csoportokkal, közösségekkel való programok szervezését nem tudtuk megvalósítani.

A nyári időszakban a megfelelő járványügyi szabályok betartásával, szűkebb körben az iskolai , óvodai szociális segítő munkatársaink több alkalommal délutáni foglalkozást tartottak, ahol fejlesztő és kézműves programokat szerveztek.

Az óvodákban, iskolákban, az iskolai szociális munkát végző szakembereink egész évben igyekeztek hatékony együttműködéssel részt venni az intézmények működési rendjéhez igazodó programokban, illetve egyéni és kiscsoportos foglalkozások szervezésével színesebbé tenni a gyermekek hétköznapijait.

2020. év folyamán, sajnos nem került sor intézményünkben a pszichológus státusz betöltésére, mert az állásra nem volt jelentkező.

A 2021. évre vonatkozóan, figyelembe véve az észlelő jelzőrendszeri tagok beszámolóiban megfogalmazott javaslatokat, azon célok megvalósítása érdekében az alábbi koncepció fogalmazódott meg:

A gyermekvédelem sikerének alapját jelentő prevenció hangsúlyosabbá tétele, preventív programok szervezése, működtetése

A Komáromi Tám-Pont Család-és Gyermekjóléti Intézmény szakmai létszámában, 2021. március 1-től egy fő pszichológus alkalmazására kerül sor. A szakember ezáltal jelentős segítséget tud nyújtani az ellátási területünkön élők részbeni pszichés problémáinak megoldásában.

A családban jelentkező **problémák korai felismerésének és jelzésének jelentősége nagyon nagy**, mert minél korábban kezelhetők a felmerülő nehézségek, zavarok, annál hatékonyabban lehet eredményeket elérni. E célból kiemelt figyelmet kell fordítani a **korai prevencióra**. A működési zavarok korai felismerésében a védőnők, házi gyermekorvosok, bölcsőde, óvodák fokozott együttműködése elengedhetetlen.

Ezen preventív céllal szabadidős programok, csoportfoglalkozások megvalósítására fókuszál intézményünk. A legfontosabb témák:

- **Átfogó prevenciós program kidolgozása az alkohol- és drogproblémák, valamint egyéb függőségek elkerülésére és mérséklésére.**
- **A szülők/leendő szülők igényeihez igazodó, illetve az önhibájából nem megfelelő (szülői) nevelést és gondozást biztosító szülők, részére tervezünk szülői klubokat, mely programtervezetében szerepel mind a gyermektervezéssel, mind pedig tudatos szülővé válással, majd a gyermekneveléssel kapcsolatos tanácsadás.**
- **A szabadidő hasznos eltöltésének segítése céljából tervezett a bűnmegelőzést szolgáló programok szervezése. A gyermek és fiatalkorúak felvilágosítása a létező bűncselekményekről, annak érdekében, hogy felismerjék, mikor váltak büntetendő cselekmények passzív alanyává (sértetté).**

Csoportfoglalkozások megvalósulása gyermekek részére (lehetséges témák és célcsoportok: önismeret, pályaválasztás, tanulási módszerek, magatartási problémás gyermekek)

Az intézményekben folyó gyermek- és ifjúságvédelmi munka és annak segítése

Az óvodai és iskolai szociális segítő – a gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer tagjaival együttműködve – a megelőző és elérő szolgáltatások nyújtásával lehetőséget biztosít a gyermekeknek és családjuknak, az óvodák és iskola közösségének a szociális,

illetve gyermekvédelmi problémák felismerésében, megoldásában.

A gyermekvédelemben dolgozó szakemberek véleménye szerint a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséhez és a veszélyeztetettség megszüntetéséhez, a gyermekvédelmi intézmények és az oktatási intézmények munkatársai közötti hatékony munkamegosztás és munkavégzés kell legyen. **Feladatként tűztük ki, az intézmények közötti kommunikáció megerősítését, annak érdekében, hogy a veszélyhelyzet minél korábban felismerhető legyen. Ugyan ilyen fontossággal bír a családi és iskolai - kontroll erősítése, a fiatalok társadalmi integrációjának fokozása érdekében.**

A jelzőrendszerbe tartozó oktatási intézmények véleménye alapján, szociális szakembereinkkel való eddigi együttműködést konstruktívnak, jónak ítélik.

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat, valamint a Gyermekjóléti Központ iskolai szociális munka csoportjának szakemberei továbbra is vállalják, hogy az arra igényt tartó intézményekben **szülői értekezlet, osztályfőnöki óra vagy más rendezvény keretében tájékoztatást nyújtanak a szülőknek, a tanulóknak, vagy a pedagógusoknak a Szolgálat az iskolai szociális munka működéséről, az igénybevétel módjáról, vagy előzetes megállapodás alapján egyéb témákról is (pl. igazolatlan iskolai hiányzások).**

Az oktatási intézmények pedagógusai úgy látják, hogy a szülőknek egyre jobban szüksége lenne életvezetési tanácsokra. Sokszor alapvető dolgokat nem tudnak a gyermekek fejlődésével kapcsolatban. Ezen intézményekkel való szoros együttműködés keretében, a szülők számára életvezetési tanácsadás, tanfolyam megszervezése indokolt, melyben szakembereink az adott intézményekkel együttműködnek.

A gyermekekkel folyó szociális munka keretében tervezünk olyan programokat, rendszeres foglalkozásokat, klubokat, melyek témakörének fókuszában a stresszkezelés, konfliktushelyzetek, problémamegoldás állnak.

Iskolarendőrrrel történő kapcsolatfelvételt, valamint rendszeres együttműködést kezdeményezni fogjuk, mely az oktatási intézményben dolgozó szociális-, valamint nevelő/oktató munkát végző szakemberek munkájának összehangolását eredményezi.

A fiatalok körében a deviáns életformák terjedésének esélyei csökkentése érdekében az alkohol- és drogprevencióba valamennyi érintett szervezet, intézmény bevonásával, együttműködési programok kidolgozását tervezzük annak érdekében, hogy az ifjúság felismerje ezen élvezeti cikkek káros hatásait.

Bűnmegelőzést is szolgáló helyi szabadidős, kulturális és sportprogramok szervezésére szintén hangsúlyt fektetünk, a kallódó fiatalok számának csökkentése céljából. Erre a lakótelepi szociális munka megfelelő teret nyújthat a fiatalokkal való kapcsolatteremtésre, s ezáltal a célprogramokba történő bevonásba.

Tervezett programok ajánlásával célunk a gyermek és fiatalkorúak felvilágosítása a létező bűncselekményekről, annak érdekében, **hogy felismerjék, mikor váltak büntetendő cselekmények passzív alanyává (sértetté).**

Tervezzük a speciális csoportok működtetését a bűncselekményt elkövetett fiatalok reintegrálásában, a bűnismétlés elkerülése, a bűnözői életmód kialakulásának megelőzése érdekében.

Ösztönözni kell, hogy a helyi oktatási-nevelési intézmények nevelési programjaikba is minél

jobban építsenek be bűnmegelőzési programokat, felvilágosító előadásokat az alkohol- és drogprevenció, a környezeti és természeti értékek megbecsülése érdekében, illetve devianciára hajlamos gyermekek lelki gondjainak megértését, segítségét szolgáló előadásokat (osztályfőnöki óra, biológia óra, földrajz óra, történelem óra, tánc-és dráma, szakkörök, tanítási időn kívüli foglalkozások keretében).

A város alkohol- és drogprevenciós tevékenységének hatékonyságának növelése érdekében, kiállítások, előadások szervezését tervezzük, ezen a területen a rendőrség az oktatási-nevelési és egészségügyi intézményekkel együttműködve.

Városi szintű, gyermekvédelmi vonatkozású kezdeményezések, szolgáltatások elindítása

A városban lakók minél teljesebb informálására törekvő kezdeményezések szolgáltatások:

- Elsősorban a Komáromi Tám-Pont Család- és Gyermekjóléti Központ, valamint a városban elérhető intézmények együttműködéséről, az általuk nyújtott és igénybe vehető támogatásokról és információs weboldal létrehozását tervezzük.
- Anonim elektronikus formájú segítség kérési lehetőség elérhetővé tétele gyermekek és fiatalok számára.

Annak érdekében, hogy csökkenjen a kallódó fiatalok száma, sokszínű kisebbségi, kulturális, sport, környezet-és természetvédelmi politikát kell folytatni, támogatni. Az egyéb intézmények programjai mellett, a szabadidő hasznos eltöltésére fókuszálva szervezünk a fiatalok számára, a környezet és természeti értékek megbecsülése érdekében ifjúsági programokat, kiállításokat, illetve pályázati programokat.

A gyermek- és fiatalkori bűnözés megelőzését, alkohol- és drogprevenciót szolgáló programok szervezésébe, a programok anyagi támogatásába be kell vonni a civil szféra mellett a helyi vállalkozói réteget, mely leghatékonyabban a városi nagy rendezvényeken valósulhat meg,

A szociális ellátórendszer/gyermekvédelmi rendszer hiányzó ellátásaira való figyelemfelhívás, a megvalósítás lehetőségeinek áttekintése

Az idősellátás terén, sok esetben hónapokat kell várni a bentlakásos szociális intézménybe történő bekerülésre. Ezen idő alatt, az érintett családoknak jelentős terhet kell felvállalniuk, az ellátásra szoruló idős emberek ápolásának, gondozásának biztosítása miatt. Az idősek részére átmeneti otthon létrehozásával – mely többek között a kórházból kikerülő idősek számára, nyújtana elhelyezési lehetőséget – orvosolni lehetne, az egyébként bentlakásos intézményi ellátásra szoruló és családtagjaik olykor kilátástalannak tűnő problémáját.

Szükségletként merült fel a városban élő nehéz anyagi körülmények között élő fiatal családok számára, hogy elérhetővé váljon részükre egy olcsóbb lakhatási forma, mely szociális bérlakások építésével megoldható lenne.

A téli hideg időszakokban több család, vagy akár egyedül élő szociálisan hátrányos helyzetben élő lakos számára évek óta visszatérően változatlanul nagy gondot jelent a téli tüzelő megvásárlása. Ezen problémát a helyi civil szervezetek csak részben, de semmiképp sem kielégítően tudják orvosolni. Erre a célra egy elkülönített alap képezhetné azt a bázist, melyet a rászorulóknak nagyobb körben igényelni tudnának.

A rendőrségi ügyek körében, a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények miatt indokolt lenne egy helyi elterelést végző intézmény létrehozása. (Jelenleg a fiatalok Komáromból Győrbe vagy Tatabányára kell, hogy járjanak a szükséges kezelésre.)

Komárom város tekintetében, de ez elmondható egész Komárom-Esztergom megye vonatkozásában is, hogy a gyermekpszichológus és gyermekpszichiáter szakember hiányának pótlása sürgető jelentőséggel bír. Az oktatási intézményekben felmerülő pszichés problémák jelentősen csökkenthetők, vagy kezelhetőek lennének, ezen szakemberek alkalmazásával.

Továbbra is gyermekvédelmi jellegű probléma a súlyos pszichés, disszociális tüneteket mutató, illetve a pszichoaktív szert használó gyermekek családból történő kiemelését követő megfelelő intézményi háttér hiánya, mert kevés a speciális intézményi férőhely.

Javasolt a családok átmeneti otthonának létrehozása Komárom városban, mivel ilyen intézményi elhelyezést a szülők és a gyermekek együttesen vehetnek igénybe, mellyel elkerülhető lenne a gyermekek kiemelése a vér szerinti családjukból. Ez az igény több esetben a lakhatási problémákkal küzdő családoknál merült fel.

A Gyvt. 79. § (4) bekezdésében foglalt pszichiátriai betegek otthonára ugyan csak nagy szükség lenne a rászoruló kiskorúak érdekében.

Nem megnyugtatóan megoldott a gyermekvédelmi szakellátásból kikerült 18. életévüket betöltött, utógondozói ellátásra jogosult fiatalok állapotuknak megfelelő intézményi elhelyezése.

A fiatal felnőttek differenciált, igényeikhez jobban igazodó elhelyezése érdekében indokolt lenne a Komárom-Esztergom Megyei Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat és Gyermekotthonai, illetve a nevelőszülői hálózatot fenntartó gyermekvédelmi szolgáltatók utógondozói férőhelyeinek bővítése.

K o m á r o m, 2021. március 1.

Komáromi Tám-Pont Család- és
Gyermekjóléti Intézmény
Benisné Varga Valéria
Intézményvezető

